

**ASF – SECTORUL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE
DIRECTIA SUPRAVEGHERE SI CONTROL**

**PENSIILE PRIVATE DIN ROMÂNIA
LA 31 MARTIE 2019**

Cuprins

PENSIILE PRIVATE DIN ROMÂNIA LA 31 MARTIE 2019	2
1.1. Participanți la fondurile de pensii administrate privat	4
Structura participanților pe categorii de vârstă și gen	5
Participanți noi	7
Participanți transferați	7
2.1. Contribuții virate la fondurile de pensii administrate privat	8
Contribuția medie/participant	10
Participanți și contribuții – structură pe regiuni de dezvoltare	12
Valoarea contului participanților	12
3.1.Fondurile de pensii administrate privat – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces	16
4.1. Structura investițiilor fondurilor de pensii administrate privat	18
Instrumente financiare – structura pe valută	18
Titluri de stat	19
Obligațiuni	20
Depozite bancare	20
Acțiuni	22
OPCVM	23
Structura portofoliilor investiționale	24
5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii administrate privat	25
1.2. Participanți la fondurile de pensii facultative	4
Structura participanților pe categorii de vârstă și gen	5
Participanți noi	7
Participanți transferați	7
2.2. Contribuțiile virate la fondurile de pensii facultative	8
Contribuția medie/participant	10
Valoarea contului participanților	12
Participarea la plata contribuțiilor	15
3.2. Fondurile de pensii facultative – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces	16
4.2. Structura investițiilor fondurilor de pensii facultative	18
Instrumente financiare – structura pe valută	18
Titluri de stat	19
Obligațiuni	20
Depozite bancare	20
Acțiuni	22
OPCVM	23
Structura portofoliilor investiționale	24
5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii facultative	25
Modificări legislative	27

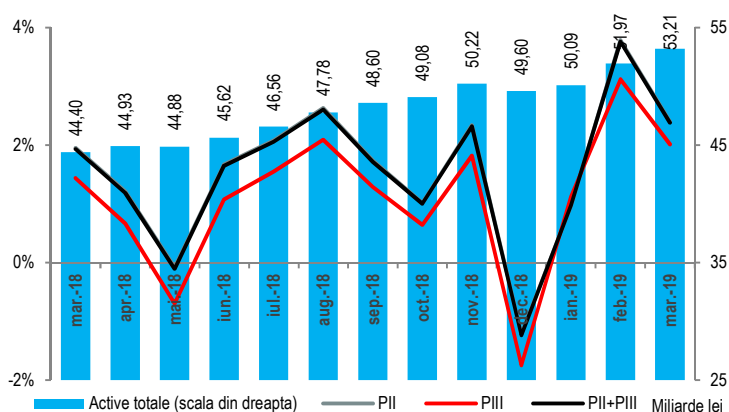
PENSIILE PRIVATE DIN ROMÂNIA LA 31 MARTIE 2019

Evoluția sistemului de pensii private a fost pozitivă pe tot parcursul funcționării sale, numărul de participanți și valoarea activelor personale ale acestora crescând constant. S-a urmărit asigurarea unui raport echilibrat între siguranța și performanța investițiilor în beneficiul viitorilor pensionari, dar și protejarea intereselor acestora. Astfel, la finalul lunii martie 2019, sistemul pensiilor private din România, prezenta următoarele caracteristici:

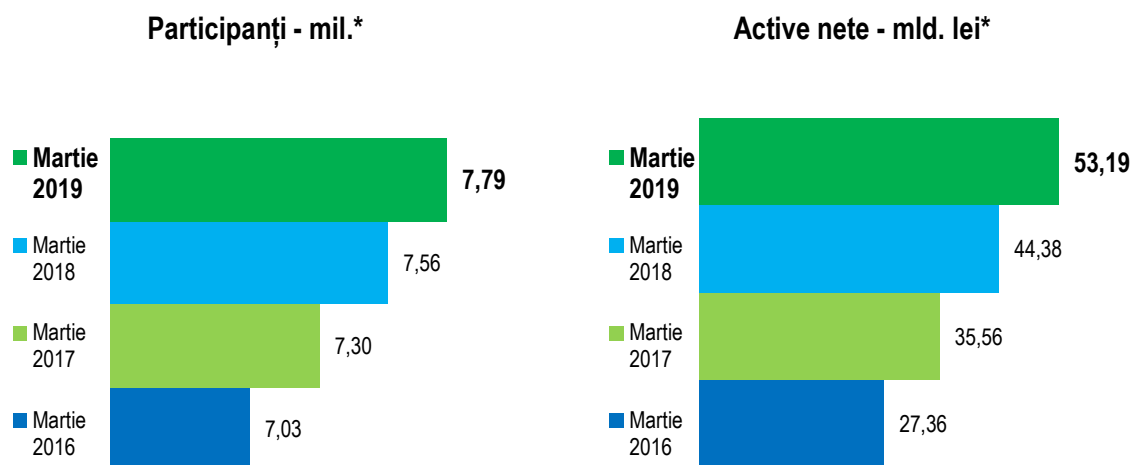
Pilon II	Pilon III
• 7 administratori	• 8 administratori
• 7 fonduri de pensii	• 10 fonduri de pensii
• 3 depozitari	• 2 depozitari
• 5 auditori	• 5 auditori
• 7.308.928 participanți	• 479.700 participanți
• 51.068.873.245 lei active nete	• 2.125.164.682 lei active nete

Totodată, la 31 martie 2019 valoarea activelor totale aflate în administrare la nivelul întregului sistem de pensii private, a atins **53,21 miliarde de lei** (11,17 miliarde de euro), în creștere cu 7,28% față de luna decembrie 2018. Valoarea activelor totale la 31 martie 2019 reprezenta 5,50% din PIB.

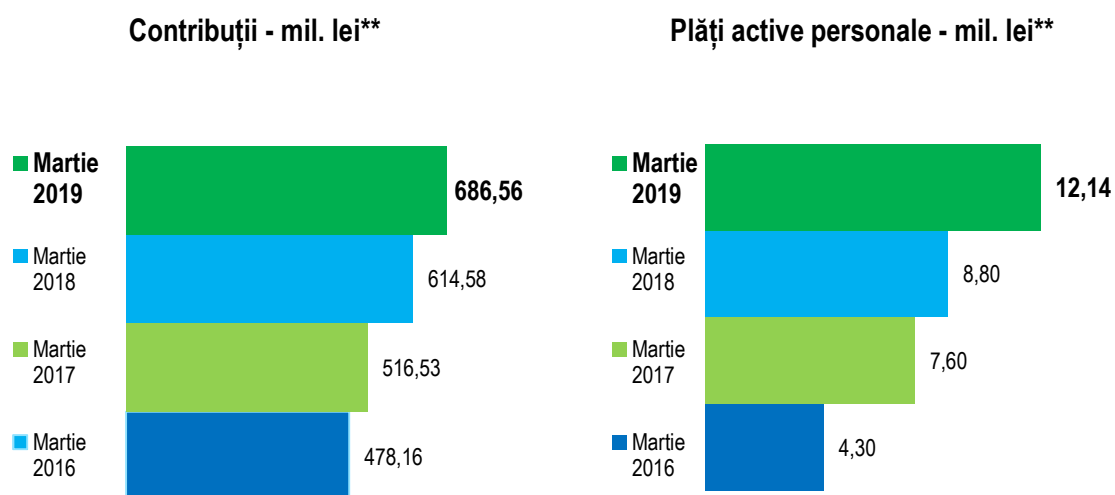
Grafic 1. Evoluția lunară a activelor totale din sistemul pensiilor private mar. 2018 – mar. 2019

Evoluția principalilor indicatori ai sistemului de pensii private din România la 31 martie 2019

* În cazul participanților și al activelor nete, sunt reprezentate valorile de la începutul sistemului și până în prezent.

** În cazul contribuțiilor și al plăților de active personale nete, sumele reprezintă valorile încasate, respectiv plătite în lună.

1.1. Participanți la fondurile de pensii administrate privat

7,31 milioane de participanți erau înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la sfârșitul lunii martie 2019, cu un avans de 0,81% față de finalul anului 2018. În trimestrul I 2019 s-au înregistrat 60 mii participanți noi în sistem, cu 14,75% mai puțin decât în trimestrul I 2018 (70 mii persoane).

Tabel 1.1 Pilon II Număr de participanți (mil. pers.)

Fond de pensii administrat privat	dec.-18	mar.-19	mar.19/dec.18
FPAP NN	1,99	1,99	0,41%
FPAP AZT Viitorul Tău	1,56	1,57	0,52%
FPAP Metropolitan Life	1,01	1,02	0,81%
FPAP Vital	0,90	0,91	0,91%
FPAP Aripi	0,74	0,74	1,12%
FPAP BCR	0,64	0,64	1,38%
FPAP BRD	0,42	0,43	2,17%
TOTAL	7,25	7,31	0,81%

FPAP NN, FPAP AZT Viitorul Tău și FPAP Metropolitan Life s-au menținut pe primele poziții, însumând la 31 martie 2019 aproximativ 71% din activele nete și 63% din total participanți (Grafic 1.1.).

1.2. Participanți la fondurile de pensii facultative

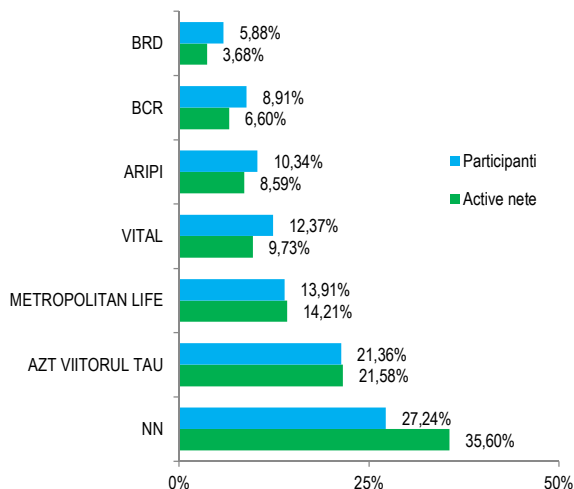
479.700 de participanți erau înregistrați în sistemul pensiilor facultative la 31 martie 2019, cu un avans de 1,25% față de finalul anului 2018. În trimestrul I 2019 s-au înregistrat 9.455 participanți noi în sistem, cu 8,88% mai mulți decât în trimestrul I 2018 (8.675 persoane).

Tabel 1.2 Pilon III Număr de participanți (pers.)

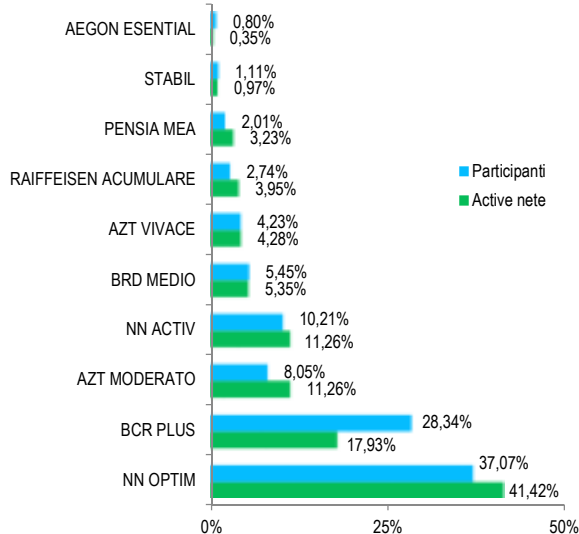
Fond de pensii facultative	dec.-18	mar.-19	mar.19/dec.18
FPF NN Optim	172.928	177.842	2,84%
FPF BCR Plus	135.232	135.932	0,52%
FPF NN Activ	47.831	48.963	2,37%
FPF AZT Moderato	38.489	38.604	0,30%
FPF BRD Medio	25.756	26.120	1,41%
FPF AZT Vivace	20.297	20.273	-0,12%
FPF Raiffeisen Acumulare	12.797	13.165	2,88%
FPF Pensia Mea	9.676	9.646	-0,31%
FPF Stabil	5.326	5.330	0,08%
FPF Aegon Esențial	3.828	3.825	-0,08%
TOTAL	472.160	479.700	1,60%

Primele trei fonduri de pensii în funcție de activele nete deținute, FPF NN Optim, FPF BCR Plus și FPF AZT Moderato, însumau la 31 martie 2019 aproximativ 73% din participanți și 71% din activele nete. De remarcat că FPF BCR Plus, deși se situa pe locul doi în ceea ce privește ponderea din total participanți (28,34%) înregistra numai 17,93% pondere din total active nete la 31 martie 2019.

Grafic 1.1 Pilon II Cotă de piață în funcție de participanți și active nete la 31 martie 2019

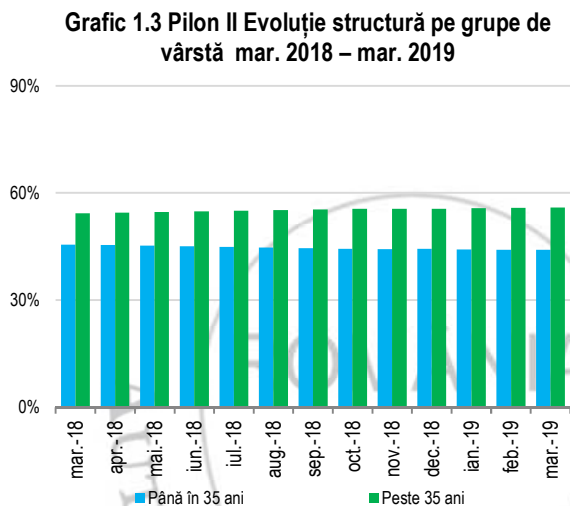

Grafic 1.2 Pilon III Cotă de piață în funcție de participanți și active nete la 31 martie 2019

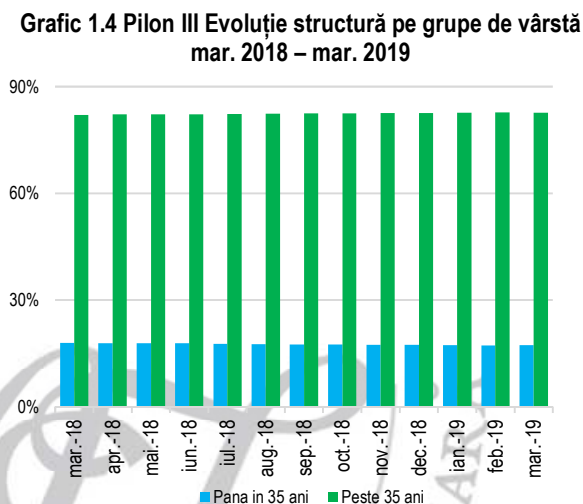
Structura participanților pe categorii de vârstă și gen

În ceea ce privește distribuția pe vârstă, la 31 martie 2019, ponderea participanților cu vârsta de până la 35 de ani a fost de **44,04%**, în timp ce ponderea participanților cu vârsta de peste 35 de ani a fost de **55,96%**. (Grafic 1.3).

Structura participanților pe categorii de vârstă și gen

În ceea ce privește distribuția pe vârstă, la 31 martie 2019, ponderea participanților cu vârsta de până la 35 de ani a fost de **17,39%**, în timp ce ponderea participanților cu vârsta de peste 35 de ani a fost de **82,61%**. (Grafic 1.4).

În condițiile maturizării sistemului, raportul în funcție de vârstă s-a modificat în perioada martie 2018 – martie 2019 în favoarea participanților cu vârsta de peste 35 de ani. Astfel, comparativ cu decembrie 2018, s-a înregistrat o scădere de 0,34 puncte procentuale a celor cu vârsta de până în 35 ani, când raportul a fost 44,39% la 55,61%.

În condițiile maturizării sistemului, raportul în funcție de vârstă s-a modificat ușor în perioada martie 2018 – martie 2019 în favoarea participanților cu vârsta de peste 35 ani, respectiv o creștere de 0,08 puncte procentuale față de decembrie 2018, când raportul a fost de 17,47% la 82,53%.

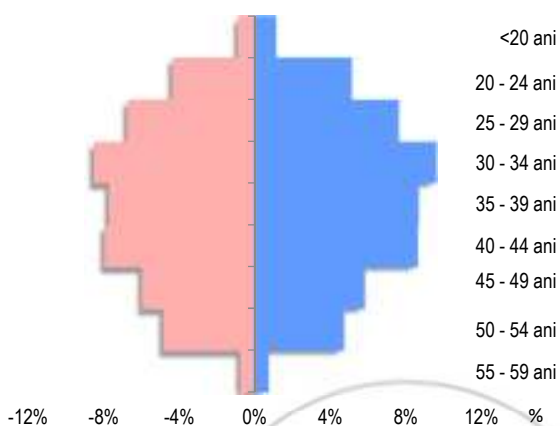
Grafic 1.5 Pilon II Distribuția participanților pe gen în martie 2019

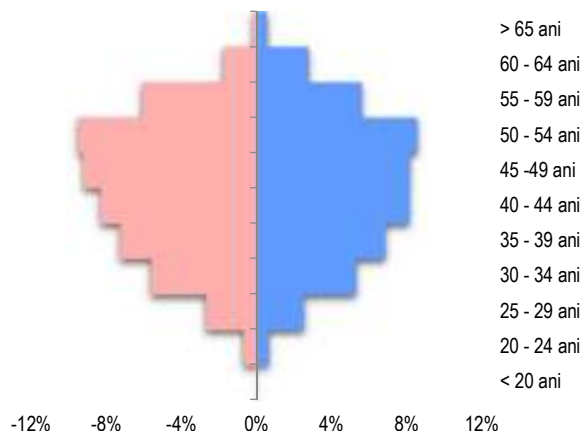
Grafic 1.6 Pilon III Distribuția participanților pe gen în martie 2019

Grafic 1.7 Pilon II Participanți - piramida participanților pe gen și grupe de vârstă (%) la 31 martie 2019

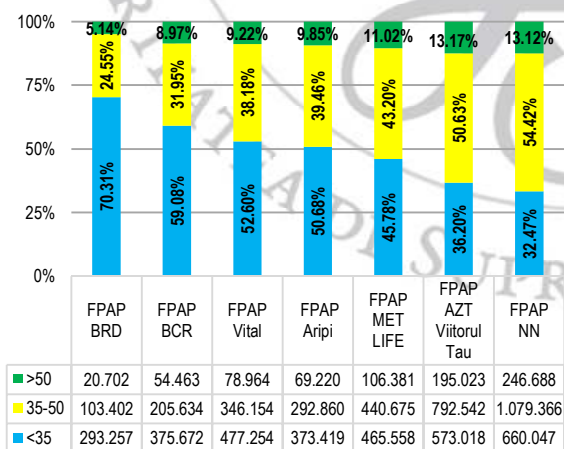
Grafic 1.8 Pilon III Participanți - piramida participanților pe gen și grupe de vârstă (%) la 31 martie 2019

În ceea ce privește structura pe grupe de vârstă a participanților fondurilor de pensii administrate privat, se constată că FPAP BRD înregistra la 31 martie 2019 cea mai mare pondere a participanților cu vârsta de până în 35 ani, respectiv 70,31% din total fond (299.828 persoane), semnificativ peste media pe total sistem de 44,04%.

În ceea ce privește structura pe grupe de vârste a participanților fondurilor de pensii facultative, se constată că FPF NN Optim înregistra la 31 martie 2019 cea mai mare pondere a participanților cu vârsta de până în 35 ani, respectiv 39,68% din participanți (33.092 persoane), semnificativ peste media pe total sistem de 10%.

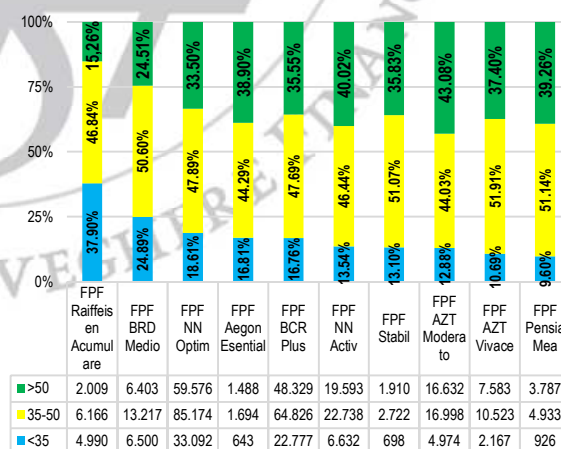
Grafic 1.9 Pilon II Structura participanților pe grupe de vârstă la 31 martie 2019

Un alt fond care a înregistrat o pondere semnificativă a participanților cu vârsta de până în 35 ani a fost FPAP BCR cu 59,08% din total fond (380.790 persoane), situându-se de asemenea peste media pe total sistem (44,59%). Fondul deținea la 31 martie 2019 8,82% din total participanți înregistrați în Registrul participanților în Pilonul II.

Cele mai mici valori ale numărului de participanți cu vârsta de până în 35 ani au înregistrat FPAP NN cu 32,47% din total fond (647.482 persoane) și FPAP AZT Viitorul Tău cu 36,20% din total fond (567.904 persoane). Trebuie însă menționat, că pe măsură ce sistemul s-a maturizat, la cele două fonduri, se remarcă creșterea constantă a ponderilor participanților cu vârsta cuprinsă între 35 și 50 ani.

Grafic 1.10 Pilon III Structura participanților pe grupe de vârstă la 31 martie 2019

Un alt fond care a înregistrat o valoare semnificativă a ponderii persoanelor cu vârsta de până în 35 ani, peste media pe total sistem, a fost FPF BCR Plus cu 27,31% (22.777 persoane).

La polul opus s-a situat FPF Aegon Esential cu doar 0,77% din participanți cu vârsta de până în 35 ani (643 persoane), cu mențiunea că fondul reprezenta doar 0,80% din total participanți la Pilonul III.

Participanți noi

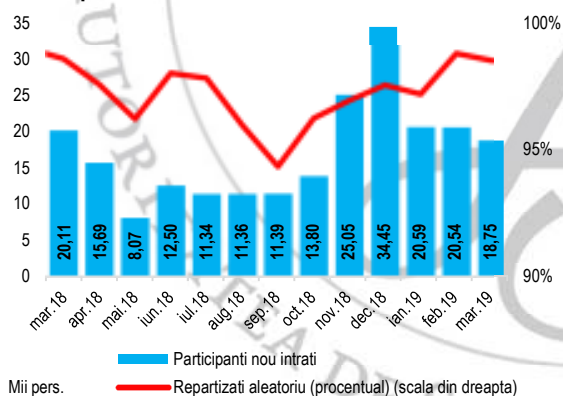
59.875 persoane au intrat în sistem în trimestrul I 2019, cu 14,75% mai puține persoane, comparativ cu trimestrul I 2018 (70.236 persoane).

58.755 persoane, reprezentând **98,13%** din total nou intrați în sistem, au fost repartizate aleatoriu în trimestrul I 2019.

Cu excepția FPAP BRD, cu 95,15% și FPAP BCR, cu 95,61%, celelalte fonduri de pensii au înregistrat în martie 2019, valori de peste 99% și chiar de 100% repartizare aleatorie, ca în cazul FPAP Vital. Comparativ cu decembrie 2018, numărul persoanelor repartizate aleatoriu a scăzut cu 45,03%.

58,8 mii persoane din cele 59,9 mii persoane intrate în sistem în primele trei luni ale anului 2019, au fost repartizate aleatoriu, în scădere cu 14,99% față de primele trei luni ale anului 2018 (69,1 mii persoane).

Grafic 1.11 Pilon II Număr participanți nou intrați și gradul de repartizare aleatorie mar. 2018 – mar. 2019

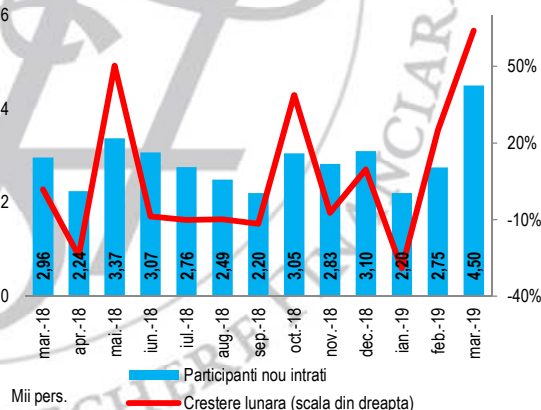
Participanți noi

9.445 persoane au intrat în sistem în trimestrul I 2019, cu 8,88% mai multe persoane, comparativ cu trimestrul I 2018 (8.675 persoane).

În continuare, FPF NN Optim deține cele mai mari ponderi ale participanților noi din total participanți nou intrați în sistem.

Astfel, în perioada ianuarie – martie 2019, fondul a înregistrat o medie de 57,57%, iar ponderile au fluctuat în această perioadă de la un minim de 51,00% din total în ianuarie 2019 (1.121 persoane), la un maxim de 67,56 % din total în martie 2019 (3.041 persoane).

Grafic 1.12 Pilon III Număr participanți nou intrați în sistem mar. 2018 – mar. 2019

Participanți transferați

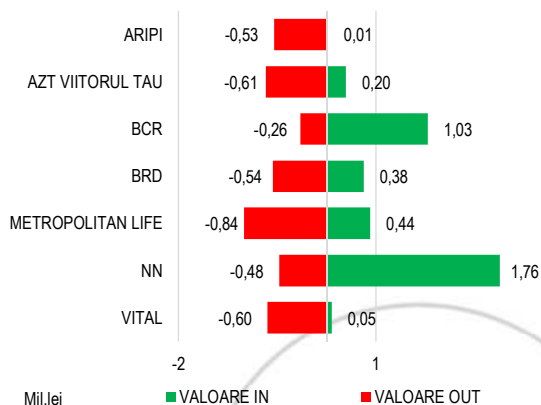
240 participanți s-au transferat între fondurile de pensii administrate privat în intervalul ianuarie 2019 – martie 2019, iar activele transferate au atins **3,87 milioane lei** (Graficele 1.13. și 1.15.). Fondul de pensii la care s-au transferat cei mai mulți participanți (119 persoane), cu cea mai mare valoare a activului transferat (1,76 milioane lei) a fost FPAP NN. FPAP Metropolitan Life a fost fondul de la care s-au transferat cei mai mulți participanți (51 persoane) în intervalul ianuarie 2019 – martie 2019, cu o valoare a activelor transferate de 0,84 milioane lei.

Participanți transferați

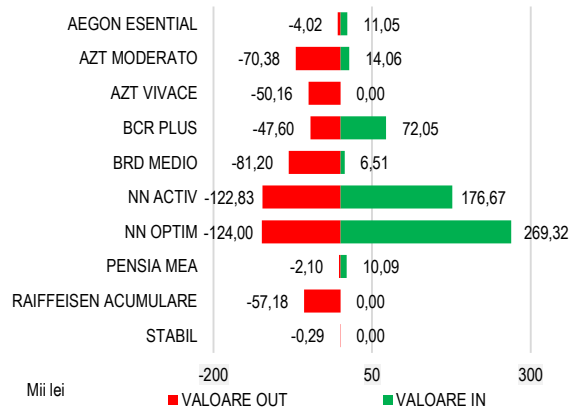
116 participanți s-au transferat între fondurile de pensii facultative din România în intervalul ianuarie 2019 – martie 2019, iar activele transferate au însumat **0,56 milioane lei** (Graficele 1.14. și 1.16.). Cei mai mulți participanți (56) și cea mai mare valoare a activului transferat de la alte fonduri de pensii (0,27 milioane lei) au fost către FPF NN Optim, iar FPF NN Activ a înregistrat cei mai mulți participanți transferați către alte fonduri de pensii (29 persoane), cu o valoare a activului transferat de 0,12 milioane lei.

Trebuie precizat faptul că, în această perioadă, o singură persoană s-a transferat din Uniunea Europeană la FPF BCR Plus, valoarea activului transferat fiind de 1,65 milioane lei, în schimb nu au existat transferuri la un fond de pensii private în Uniunea Europeană.

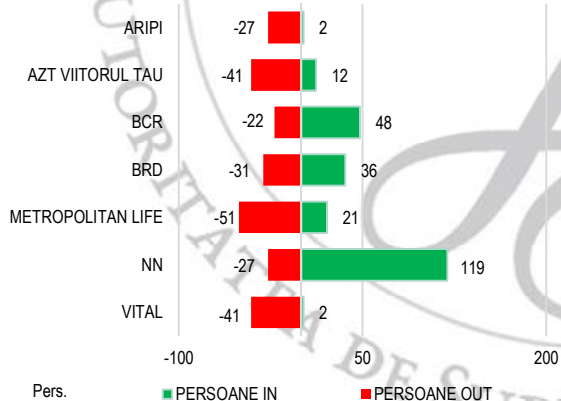
**Grafic 1.13 Pilon II Valoare activ net transferat
ian. 2019 – mar. 2019 (mil.lei)**

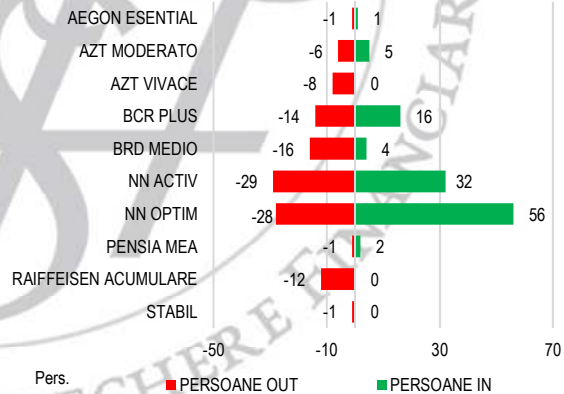
**Grafic 1.14 Pilon III Valoare activ net transferat
ian. 2019 – mar. 2019 (mii lei)**

**Grafic 1.15 Pilon II Participanți transferați
ian. 2019 – mar. 2019 (pers.)**

**Grafic 1.16 Pilon III Participanți transferați
ian. 2019 – mar. 2019 (pers.)**

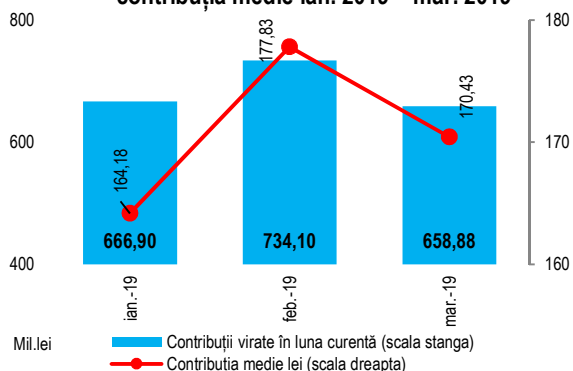
2.1. Contribuții virate la fondurile de pensii administrate privat

În luna martie 2019 au fost virate către fondurile de pensii administrate privat **658,88** milioane de lei (**138,34** milioane de euro) (Grafic 2.1.), înregistrând o creștere de **0,42%** comparativ cu decembrie 2018.

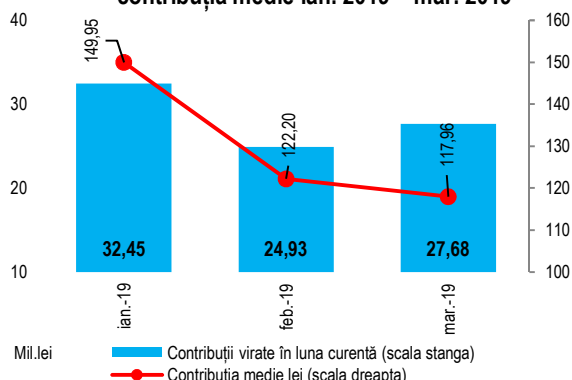
2.2. Contribuțiile virate la fondurile de pensii facultative

În luna martie 2019 au fost virate către fondurile de pensii facultative **27,68** milioane de lei (**5,81** milioane de euro) (Grafic 2.2), înregistrând o scădere de **2,76%** comparativ cu decembrie 2018.

Grafic 2.1 Pilon II Contribuții brute virate și contribuția medie ian. 2019 – mar. 2019

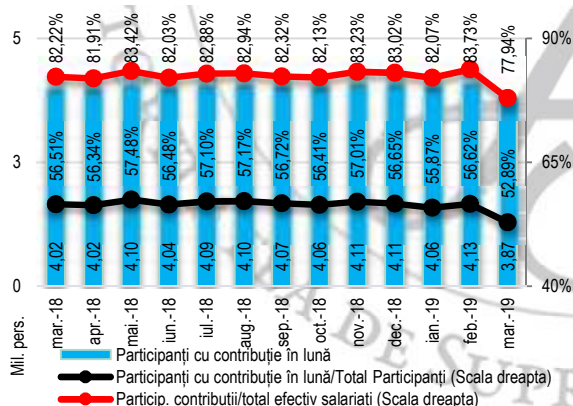
Grafic 2.2 Pilon III Contribuții brute virate și contribuția medie ian. 2019 – mar. 2019

În trimestrul I 2019 viramentele către fondurile de pensii administrate privat, au însumat **2,06 miliarde de lei** (0,43 miliarde de euro). Comparativ cu trimestrul I 2018, valoarea contribuțiilor virate în 2019 a crescut cu 5,19%.

În trimestrul I 2019 s-au virat către fondurile de pensii facultative **85,05 milioane de lei (17,86 milioane de euro)**. Comparativ cu trimestrul I 2018, valoarea contribuțiilor virate în 2019 a crescut cu **16,05%**.

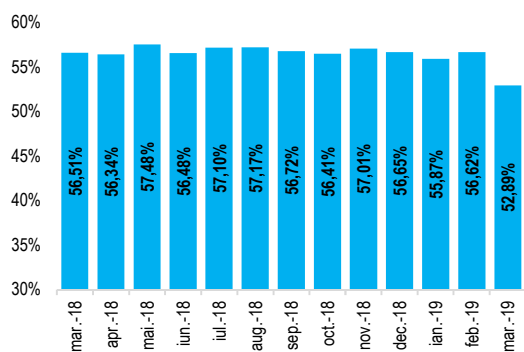
Grafic 2.3 Pilon II Evoluție participanți cu viramente, pondere în total participanți și în efectiv salariați mar. 2018 – mar. 2019

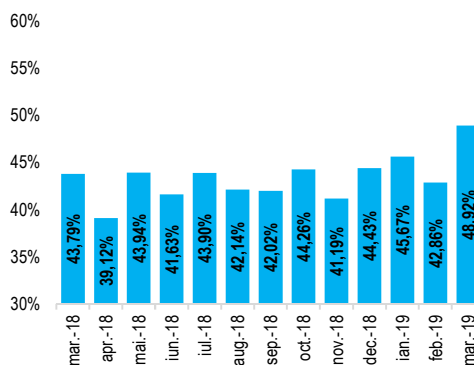
În perioada ianuarie 2019 – martie 2019, media ponderii participanților cu contribuții virate din total participanți fond (gradul de colectare) a înregistrat un trend fluctuant, valoarea medie a gradului de colectare înregistrând o diferență de 6,05 puncte procentuale între valoarea maximă din martie 2019, 48,92% și valoarea minimă, 42,86% din februarie 2019 (Grafic 2.5).

Numai patru fonduri s-au situat peste media intervalului (48,92%): FPF NN Optim (61,76%), FPF NN Activ (54,00%) și FPF BRD Medio (52,39%) și FPF Raiffeisen Acumulare (49,61%).

Grafic 2.4 Pilon II Evoluție grad de colectare mar. 2018 – mar. 2019

Grafic 2.5 Pilon III Evoluție grad de colectare mar. 2018 – mar. 2019

Tabel 2.1 Pilon II Grad de colectare

Fond de pensii administrat privat	Mar.-18	Dec.-18	Mar.-19	Mar.-19/ Mar.-18
FPAP Aripi	55,16%	55,28%	51,54%	↓
FPAP AZT Viitorul Tău	57,62%	57,80%	53,97%	↓
FPAP BCR	52,68%	52,79%	49,24%	↓
FPAP BRD	51,40%	51,78%	47,98%	↓
FPAP Metropolitan Life	55,63%	55,80%	52,03%	↓
FPAP NN	60,73%	60,87%	57,08%	↓
FPAP Vital	52,23%	52,37%	48,02%	↓

Tabel 2.2 Pilon III Grad de colectare

Fond de pensii facultative	Mar.-18	Dec.-18	Mar.-19	Mar.-19/ Mar.-18
FPF Aegon Esențial	16,13%	15,46%	16,42%	↑
FPF AZT Moderato	42,04%	42,01%	44,01%	↑
FPF AZT Vivace	23,00%	22,87%	22,97%	↓
FPF BCR Plus	37,26%	38,47%	38,61%	↑
FPF BRD Medio	51,44%	50,40%	52,39%	↑
FPF NN Activ	46,41%	48,29%	54,00%	↑
FPF NN Optim	52,34%	52,41%	61,76%	↑
FPF Pensia Mea	22,00%	21,71%	22,11%	↑
FPF Raiffeisen Acumulare	48,21%	49,34%	49,61%	↑
FPF Stabil	29,63%	23,34%	24,28%	↓

Contribuția medie/participant

La nivel de sistem, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la 31 martie 2019 a fost de **170,43 lei**, înregistrând o creștere de **6,69%** comparativ cu decembrie 2018. Astfel, după ce în aprilie 2018 (145,89 lei) s-a înregistrat cea mai mică valoare din intervalul martie 2018 – martie 2019, contribuția medie pe participant a crescut în lunile următoare, până la 177,83 lei în februarie 2019.

Contribuția medie/participant

La 31 martie 2019, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la 31 martie 2019 a fost de **117,96 lei**, în scădere cu **13,96%** comparativ cu decembrie 2018. Totodată, această valoare a fost cea mai mică din intervalul martie 2018 – martie 2019, cea mai mare valoare fiind cea înregistrată în ianuarie ac., de 149,95 lei.

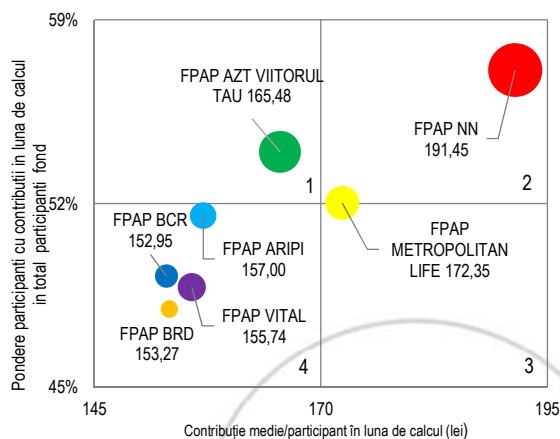
Tabel 2.3 Pilon II Contribuție medie

Contribuție medie	mar.-18	dec.-18	mar.-19	Mar./ Mar.	Mar./ Dec.
FPAP Aripi	135,39	147,29	157,00	↑	↑
FPAP AZT Viitorul Tău	142,57	154,60	165,48	↑	↑
FPAP BCR	131,42	143,06	152,95	↑	↑
FPAP BRD	132,30	144,16	153,27	↑	↑
FPAP Metropolitan Life	148,64	161,63	172,35	↑	↑
FPAP NN	164,76	179,62	191,45	↑	↑
FPAP Vital	133,33	146,23	155,74	↑	↑

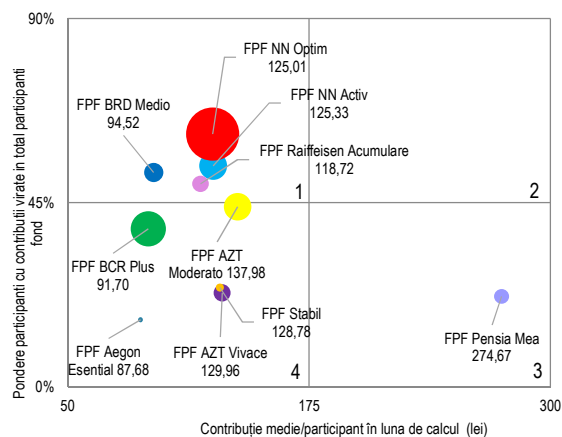
Tabel 2.4 Pilon III Contribuție medie

Contribuție medie	Mar.-18	Dec.-18	Mar.-19	Mar./ Mar.	Mar./ Dec.
FPF Aegon Esențial	80,50	105,46	87,68	↑	↓
FPF AZT Moderato	139,13	146,75	137,98	↓	↓
FPF AZT Vivace	133,94	137,10	129,96	↓	↓
FPF BCR Plus	88,93	100,02	91,70	↑	↓
FPF BRD Medio	95,69	109,08	94,52	↓	↓
FPF NN Activ	133,18	146,86	125,33	↓	↓
FPF NN Optim	138,87	153,30	125,01	↓	↓
FPF Pensia Mea	267,16	275,47	274,67	↑	↓
FPF Raiffeisen Acumulare	110,20	115,85	118,72	↑	↑
FPF Stabil	178,83	144,10	128,78	↓	↓

Grafic 2.6 Pilon II Contribuții medii (lei) și ponderi participanți cu contribuții virate la 31 martie 2019

Grafic 2.7 Pilon III Contribuții medii (lei) și ponderi participanți cu contribuții virate la 31 martie 2019

FPAP NN înregistra la 31 martie 2019 ponderea cea mai mare din total participanți la fond pentru care s-au virat contribuții în luna de calcul (57,08%) comparativ cu media lunară pe total fonduri (52,89%), dar și ponderea cea mai mare din total sume virate în această lună (33,08%). Fondul se situează pe primul loc în ceea ce privește valoarea contribuției medii/participant de 191,45 lei, împreună cu FPAP Metropolitan Life (172,35 lei) fiind singurele fonduri poziționate în cadranul 2 din Graficul 2.6., caracterizate de valori mari ale gradului de colectare și ale contribuției medii/participant. Această poziționare este determinată de calitatea portofoliului: un număr mai mare de participanți (3,01 milioane persoane), cu venituri salariale mai mari, care determină, în consecință și valori mari ale contribuțiilor virate și astfel un volum mai mare al activelor nete (25,44 miliarde lei).

Pe primul loc în cadranul 1 din Graficul 2.7., se situează FPF NN Optim cu un grad de colectare de 61,76% și o contribuție medie de 125,01 lei/participant, situându-se peste media Pilonului III cu un grad total de colectare de 48,92% și o contribuție medie a pilonului de 117,96 lei. Tot în primul cadran se situează și FPF NN Activ cu 125,33 lei/participant, FPF Raiffeisen Acumulare cu 118,72 lei/participant și FPF BRD Medio cu 94,52 lei/participant, acestea având un grad de colectare peste media Pilonului III.

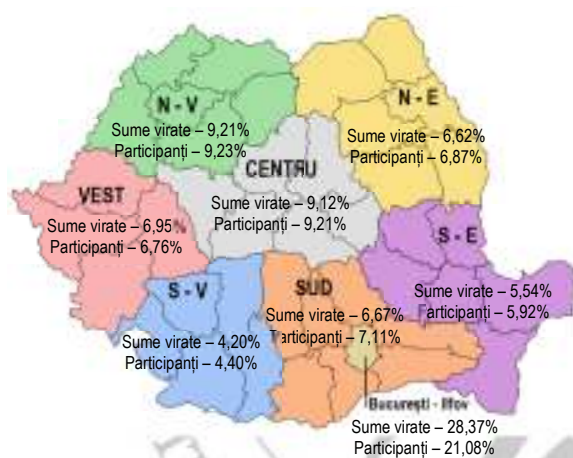
Se remarcă faptul că FPF Pensia Mea este singurul fond din cadranul 3, acesta având o contribuție medie de 274,67 lei/participant, dar o pondere mică a participanților cu contribuții virate din total participanți la fond (grad de colectare) de 22,11%. Din punct de vedere al contribuției medii, FPF AZT Moderato este al doilea fond cu contribuții mari (137,98 lei/participant), acesta având un grad de colectare de 44,01%.

Celelalte patru fonduri de pensii facultative s-au situat în cadranul 4, în funcție de valorile contribuției/participant și de ponderile participanților cu contribuții virate din total participanți fond (grad de colectare): FPF AZT Vivace (129,96 lei/participant), FPF Stabil (128,96 lei/participant), FPF BCR Plus (91,70 lei/participant) și FPF Aegon Esențial (87,68 lei/participant).

Participanți și contribuții – structură pe regiuni de dezvoltare

În funcție de regiunile de dezvoltare ale României, cei mai mulți participanți pentru care au fost virate contribuții la fondurile de pensii administrate privat în luna martie 2019 lucrau în București: **19,26%**, cu 26,24% din total contribuții virate. Cele mai bine reprezentate regiuni de dezvoltare au fost: București - Ilfov cu **21,08%**, NORD-VEST cu **9,23%** și CENTRU cu **9,21%**, cele trei regiuni reprezentând 39,53% dintre participanții pentru care s-au virat contribuții și 46,71% din contribuțiile virate (Grafic 2.8.).

Grafic 2.8 Pilon II Participanți și sume virate în luna curentă – distribuție pe regiuni de dezvoltare la 31 martie 2019

Valoarea contului participanților

La 31 martie 2019, valoarea medie a unui cont în sistemul pensiilor administrate privat era de **7.101 lei**, respectiv o creștere de 6,45% față de decembrie 2018.

Trebuie remarcat faptul că valoarea contului este determinată de grupele de vârstă în care se încadrează participanții, de numărul de luni de contribuții virate în sistem, dar și de genul participanților, respectiv salariile bărbaților comparativ cu salariile femeilor.

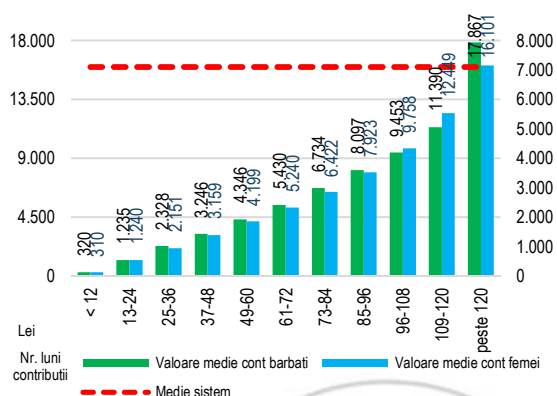
Valoarea contului participanților

La 31 martie 2019 valoarea medie a unui cont al participanților la sistemul pensiilor facultative era de **4.788 lei**, respectiv o creștere de 4,84% comparativ cu decembrie 2018.

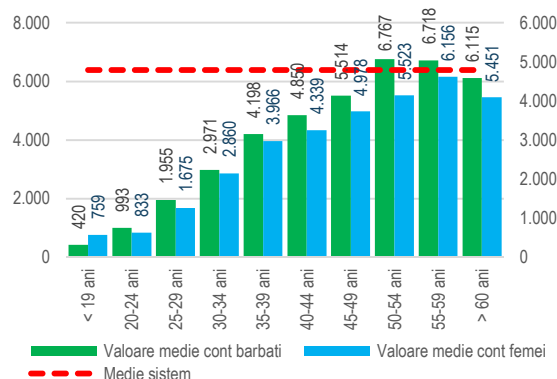
Valoarea contului participanților este determinată de grupele de vârstă în care se încadrează participanții, perioada de contribuție, respectiv vechimea în sistem a participanților, dar și de genul acestora, respectiv veniturile salariale ale bărbaților comparativ cu cele ale femeilor.

Astfel, cele mai mari valori ale conturilor s-au înregistrat la participanții din grupa de vârstă 50 – 54 ani, **6.767 lei** pentru bărbați și **5.523 lei** pentru femei (media pe sistem de 6.113 lei).

Grafic 2.9 Pilon II Valoare medie cont în funcție de gen și numărul de contribuții virate la 31 martie 2019

Grafic 2.10 Pilon III Valoare medie cont în funcție de gen și grupe de vârstă la 31 martie 2019

Valoarea medie a conturilor participanților la fondurile de pensii administrate privat a fost în martie 2019 de **7.101 lei**.

Cele mai mari valori medii ale conturilor se înregistrează în cazul participanților pentru care au fost virate contribuții peste 120 luni (peste 10 ani), **17.867 lei** pentru bărbați și **16.101 lei** pentru femei. Se remarcă o diferență a valorilor medii ale conturilor bărbaților comparativ cu cele ale femeilor. Astfel, în acest caz, valoarea medie a conturilor bărbaților este mai mare decât cea a femeilor cu 10,97%, situație explicată prin diferențele existente între câștigurile salariale dintre bărbați și femei. Această diferență se menține, cu excepția participanților cu un număr de contribuții virate cuprins între 96-108 luni și 109-120 luni, când valoarea medie a contului participanților bărbați este mai mică decât cea a participanților femei cu 3,13% și respectiv 8,15%.

În cazul vârstei participanților, se constată că cea mai mare valoare medie a conturilor la nivel de sistem s-a înregistrat la grupa cu vârsta de peste 54 ani, cu **10.957 lei** (0,11 milioane persoane), dar și la grupele între 50-54 ani, cu **10.910 lei** (0,69 milioane persoane) și între 45-49 ani, cu **10.457 lei** (0,84 milioane persoane). Aceste valori mai mari sunt determinate, pe de o parte, de maturizarea sistemului (participanții au aderat la fondurile de pensii administrate privat încă de la începutul funcționării Pilonului II) și, pe de altă parte, prin faptul că participanții au venituri mai mari (din punct de vedere al carierei se situează în partea superioară, cu vechime și venituri salariale mai mari, comparativ cu participanții din grupele de vârstă de până în 45 ani) și contribuie cu sume mai mari la fondurile de pensii.

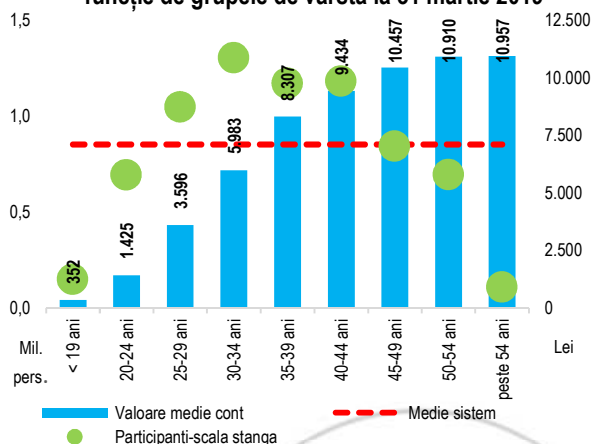
Valoarea medie a conturilor participanților la fondurile de pensii facultative a fost în martie 2019 de **4.788 lei**.

Cele mai mari valori medii ale conturilor se înregistrează în cazul participanților cu vârstele cuprinse între 55 și 59 ani, **6.718 lei** pentru bărbați și **6.156 lei** pentru femei.

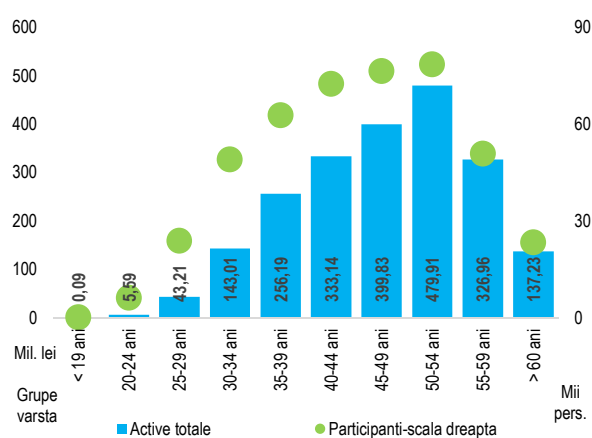
În cazul participanților din grupele de vârstă de peste 55 ani, **74.259 persoane** (16,73% din total participanți) valorile mari acumulate în conturile lor, **464,19 milioane lei** (21,84% din total active), se datorează faptului că participanții au aderat la fondurile de pensii facultative încă de la începutul funcționării sistemului și pentru că aceștia au venituri mai mari (se situează în partea superioară a carierei, cu vechime și venituri salariale mai mari, comparativ cu participanții din grupele de vârstă de până în 55 ani) și pot contribui cu sume mai mari.

Cei mai mulți participanți, **78.504 persoane** (17,69% din total participanți), se situau în grupa de vârstă 50 – 54 ani, valoarea activelor deținute de aceștia însumând **479,91 milioane lei** (22,58% din total active).

Grafic 2.11 Pilon II Valoare medie cont și participanți în funcție de grupele de vârstă la 31 martie 2019

Grafic 2.12 Pilon III Valoare active și număr participanți în funcție de grupele de vârstă la 31 martie 2019

În ceea ce privește vechimea în sistem, grupa de vârstă a participanților și genul acestora, se constată că cele mai mari valori medii ale conturilor s-au înregistrat la participanții cu peste 10 ani vechime în sistem situați în grupa de vârstă cuprinsă între 35 – 39 ani, cu **19.677 lei** pentru bărbați și **18.571 lei** pentru femei.

La 31 martie 2019, un număr de **719.178 de participanți** (primii 10% din total participanți în funcție de valoare contului) aveau peste **17.257 lei** în cont. Valoarea cumulată a activelor deținute a fost de 21,67 miliarde lei (42,42% din activele Pilonului II), rezultând o valoare medie a contului de **30.125 lei**. De asemenea, **1.797.945 de participanți** (primii 25% din total participanți în funcție de valoarea contului) aveau peste **8.834 lei** în cont. Valoarea cumulată a activelor deținute a fost de 34,84 miliarde lei (68,22% din activele Pilonului II), valoarea medie a contului fiind de 19.376 lei.

Trebuie menționat și faptul că, la sfârșitul lunii martie 2019, **5,64 milioane de participanți** (78,38% din total) dețineau în cont **sub 10.000 lei** și **1,55 milioane de participanți** (21,62% din total) dețineau în cont **peste 10.000 lei**, iar dintre aceștia **0,35 milioane de participanți** (4,90% din total), dețineau în conturi **peste 25.000 lei**.

44.385 participanți (primii 10% din total participanți în funcție de valoare contului) aveau peste 10.861 lei în cont la 31 martie 2019.

Valoarea cumulată a activelor deținute era de 0,97 miliarde lei (45,52% din activele Pilonului III), iar valoarea medie a contului era de **21.795 lei**. De asemenea, **110.961 participanți** (primii 25% din total participanți în funcție de valoare contului) aveau peste 6.020 lei în cont.

Valoarea cumulată a activelor deținute era de 1,52 miliarde lei (71,49% din activele Pilonului III), rezultând o valoare medie a contului de 13.693 lei.

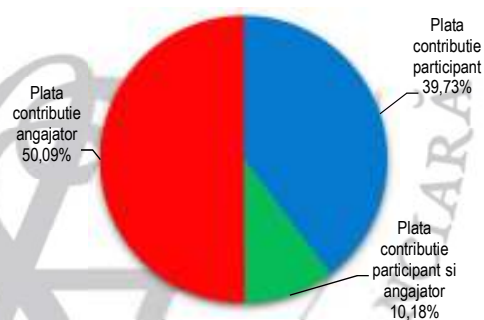
Trebuie menționat și faptul că, la sfârșitul lunii martie 2019, **392.076 participanți** (88,34% din total) dețineau în cont **sub 10.000 lei** și **51.769 de participanți** (11,66%) dețineau **peste 10.000 lei**, iar dintre aceștia **6.645 de participanți** (1,50% din total), dețineau în conturi **peste 25.000 lei**.

Participarea la plata contribuțiilor

Pentru **60,27%** din participanții pentru care s-au virat contribuții în luna martie 2019, sumele au fost plătite de angajatori sau de către angajatori împreună cu angajații lor (50,09% și, respectiv, 10,18%), în timp ce **39,73%** din participanți au plătit singuri contribuțiile (Grafic 2.13.).

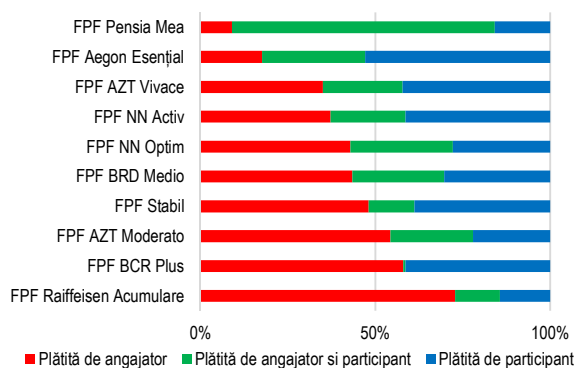
În ceea ce privește structura plății contribuțiilor în luna martie 2019 pentru fiecare fond de pensii, se constată că FPF Raiffeisen Acumulare, cu 85,62%, deținea ponderea cea mai mare a participanților pentru care contribuțiile au fost plătite de angajator sau de către angajator împreună cu angajații lor (72,84%, angajator și, respectiv, 12,77%, angajator și angajați).

Grafic 2.13 Pilon III Participarea la plata contribuțiilor – total la 31 martie 2019 (% participanți)

Cea mai mică pondere a participanților pentru care contribuțiile au fost plătite de angajator sau de către angajator și angajații lor, 47,09%, a fost înregistrată de FPF Aegon Esențial (17,58%, angajator și, respectiv, 29,51% angajator și angajați).

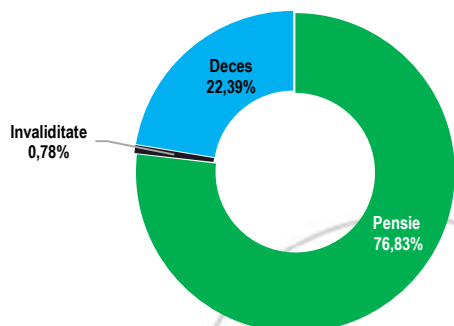
Grafic 2.14 Pilon III Participarea la plata contribuțiilor pe fonduri la 31 martie 2019 (% participanți)

În funcție de locul unde își desfășoară angajatorul activitatea, distribuția participanților în martie 2019 a fost similară cu lunile precedente, **82%** în mediul urban și **18%** în mediul rural.

3.1. Fondurile de pensii administrate privat – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces

Grafic 3.1 Pilon II Structură plăți de activ personal net ian. 2019 – mar. 2019

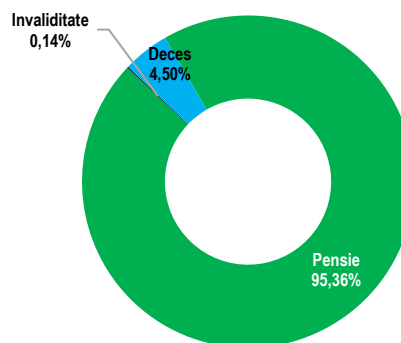

În intervalul ianuarie 2019 – martie 2019 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți însumând **16,40 milioane lei** pentru **1.741 participanți și beneficiari** (Grafic 3.1. și Grafic 3.3.), din care 12,60 milioane lei ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, reprezentând 76,83% din total plăți efectuate (1.016 participanți), 3,67 milioane lei ca urmare a decesului participantului, 22,39% din total (699 plăți către beneficiari) și 0,13 milioane lei ca urmare a invalidității, 0,72% din total (26 participanți). Plățile totale efectuate au înregistrat în martie 2019, comparativ cu decembrie 2018, o creștere de 75,61%.

Ca urmare a plăților efectuate în perioada ianuarie 2019 – martie 2019, s-au efectuat și plăți către Bugetul de stat în valoare de 1,18 milioane lei.

3.2. Fondurile de pensii facultative – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces

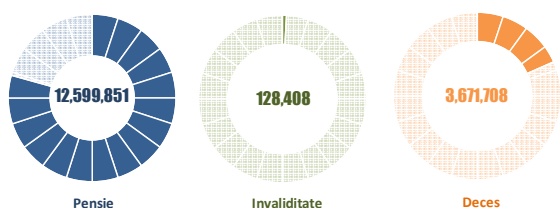
Grafic 3.2 Pilon III Structură plăți de activ personal net ian. 2019 – mar. 2019

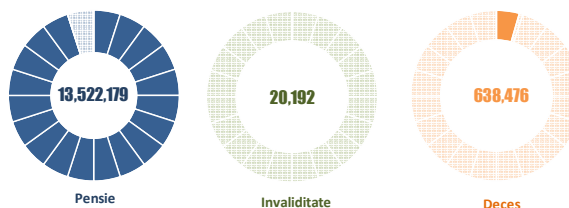
În intervalul ianuarie 2019 – martie 2019, au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți însumând **14,18 milioane lei** pentru **1.914 participanți și beneficiari** (Grafic 3.2. și Grafic 3.4.), din care 13,52 milioane lei ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, reprezentând 95,36% din total plăți efectuate (1.714 participanți), 0,64 milioane lei ca urmare a decesului participantului, 4,50% din total (195 plăți către beneficiari) și 0,02 milioane lei ca urmare a invalidității, 0,14% din total (5 participanți). Plățile totale efectuate au înregistrat în martie 2019, comparativ cu decembrie 2018, o creștere de 76,00%.

Ca urmare a plăților efectuate în perioada ianuarie 2019 – martie 2019, s-au efectuat plăți către Bugetul de stat în valoare de 0,77 milioane lei.

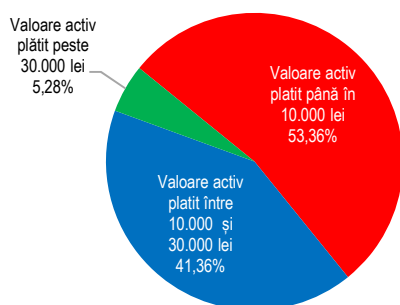
Grafic 3.3 Pilon II Evoluție valoare activ personal net plătit ian. 2019 – mar. 2019 (lei)

Grafic 3.4 Pilon III Evoluție valoare activ personal net plătit ian. 2019 – mar. 2019 (lei)

Grafic 3.5 Pilon II – Ponderea participanților în total plăți pensie ian. 2019 – mar. 2019

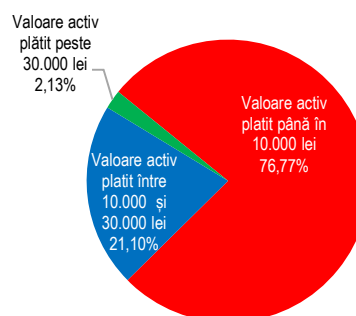

Din totalul plăților efectuate ca urmare a deschiderii dreptului la pensie pentru limită de vârstă în intervalul ianuarie 2019 – martie 2019, valoarea activului plătit pentru 53,36% din total participanți cu plăți a fost sub 10.000 lei, pentru 41,36% valoarea activului s-a situat între 10.000 și 30.000 lei, iar pentru 5,28% valoarea a depășit 30.000 lei (Grafic 3.5.).

Ponderile cele mai mari în totalul activelor plătite au fost înregistrate de FPAP NN, cu 33,29% și FPAP AZT Viitorul Tău, cu 24,32%, în condițiile în care cele două fonduri dețineau la 31 martie 2019 cele mai mari ponderi ale persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani din total participanți din sistem încadrați în această categorie, 13,12% și, respectiv, 13,17%. La polul opus, s-a situat FPAP BRD, cu numai 3,27% din total plăți efectuate, fondul înregistrând 5,14% participați cu vârsta de peste 50 de ani. De menționat că cea mai mare valoare plătită a fost în martie 2019 pentru un participant la FPAP Metropolitan Life de 109.939 lei.

Din cele 1.741 de cereri pentru plata activului personal net primite în perioada ianuarie 2019 – martie 2019 (16,40 milioane lei active nete) 155 au fost solicitări de plăți eșalonate ale activului personal net, reprezentând 8,90% din cererile primite în această perioadă. Activele nete ale persoanelor care au solicitat plata eșalonată au însumat 1,85 milioane lei, reprezentând 11,26% din activele nete ale solicitanților din perioada ianuarie 2019 – martie 2019. Valoarea maximă a activelor personale nete ale persoanelor care au optat pentru plata eșalonată în perioada analizată a fost de 79.033 lei.

Grafic 3.6 Pilon III – Ponderea participanților în total plăți pensie ian. 2019 – mar. 2019

Din total plăți efectuate ca urmare a deschiderii dreptului la pensie pentru limită de vârstă în intervalul ianuarie 2019 – martie 2019, pentru 76,77% din total participanți cu plăți valoarea activului plătit a fost sub 10.000 lei, pentru 21,10% dintre participanți valoarea activului plătit s-a situat între 10.000 și 30.000 lei, iar pentru 2,13% valoarea a fost de peste 30.000 lei (Grafic 3.6.).

Ponderile cele mai mari în totalul activelor plătite au fost înregistrate de FPF NN Optim, cu 35,38% și FPF AZT Moderato, cu 19,08%, în condițiile în care cele două fonduri dețineau la 31 martie 2019 ponderi mari ale persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani din total participanți în sistem încadrați în această categorie, 33,50% și respectiv 43,08%.

La polul opus, s-a situat FPF Stabil, cu numai 0,43% din total plăți efectuate, fondul înregistrând 35,83% participați cu vârsta de peste 50 de ani. De menționat că cea mai mare valoare plătită a fost în februarie 2019 pentru un participant la FPF NN Optim cu 191.987 lei.

Din cele 1.914 de cereri pentru plata activului personal net primite în perioada ianuarie 2019 – martie 2019 (14,18 milioane lei active nete), 412 au fost solicitări de plăți eșalonate ale activului personal net, reprezentând 21,53% din cererile primite în această perioadă. Activele nete ale persoanelor care au solicitat plata eșalonată au însumat 3,73 milioane lei, reprezentând 26,33% din activele nete ale solicitanților din perioada ianuarie 2019 – martie. Valoarea maximă a activelor personale nete ale persoanelor care au optat pentru plata eșalonată în această perioadă a fost de 108.521 lei.

23.382 participanți la fondurile de pensii facultative (5,27% din total participanți unici) cu vârsta de peste 60 ani erau eligibili la 31 martie 2019 pentru a solicita plata activului net acumulat în cont potrivit prevederilor legale aplicabile, iar valoarea activelor deținute de aceștia însuma 137,23 milioane lei (6,46% din total active Pilon III).

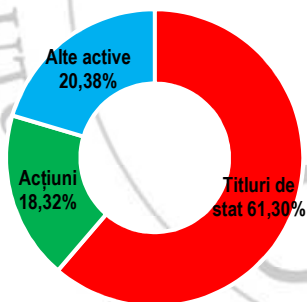
4.1. Structura investițiilor fondurilor de pensii administrate privat

La 31 martie 2019, structura portofoliilor fondurilor de pensii administrate privat era următoarea: titlurile de stat cu 61,30%, acțiuni 18,32% și alte active 20,38% (depozite bancare, obligațiuni corporative, obligațiuni organisme străine neguvernamentale, titluri de participare, obligațiuni municipale, fonduri de mărfuri și metale prețioase, instrumente de acoperire a riscului și alte sume), așa cum se poate observa în graficul 4.1. Comparativ cu luna decembrie 2018, ponderea instrumentelor cu venit fix în portofoliile fondurilor de pensii administrate private a înregistrat o scădere. În același timp, portofoliile fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat o creștere a alocării în acțiuni.

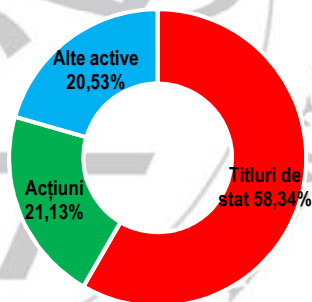
4.2. Structura investițiilor fondurilor de pensii facultative

La 31 martie 2019, structura portofoliilor fondurilor de pensii administrate privat era următoarea: titlurile de stat cu 58,34%, acțiuni 21,13% și alte active 20,53% (depozite bancare, obligațiuni corporative, obligațiuni organisme străine neguvernamentale, titluri de participare, obligațiuni municipale, fonduri de mărfuri și metale prețioase, private equity și alte sume), așa cum se poate observa în graficul 4.1. Comparativ cu luna decembrie 2018, ponderea instrumentelor cu venit fix în portofoliile fondurilor de pensii facultative a înregistrat o scădere. În același timp, portofoliile fondurilor de pensii facultative au înregistrat o creștere a alocării în acțiuni.

Grafic 4.1 Fonduri de pensii administrate privat – alocare pe instrumente financiare la 31 martie 2019

Grafic 4.2 Fonduri de pensii facultative – alocare pe instrumente financiare la 31 martie 2019

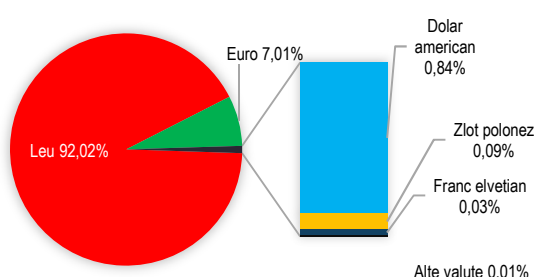
Instrumente financiare – structura pe valută

92,02% din activele fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2019 erau denuminate în moneda națională (Grafic 4.3.), iar din plasamentele în monede străine (7,98%), ponderea cea mai mare au avut-o plasamentele în euro (7,01%), urmate de dolarul american (0,84%), zlotul polonez (0,09%) și francul elvețian (0,03%). Euro a fost moneda pentru care administratorii fondurilor de pensii administrate privat au utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar.

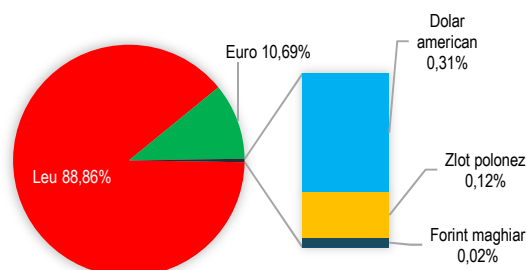
Instrumente financiare – structura pe valută

88,86% din activele fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2019 erau denuminate în moneda națională (Grafic 4.4.), iar din plasamentele în monede străine (11,14%), ponderea cea mai mare au avut-o plasamentele în euro (10,69%), urmate de dolarul american (0,31%), zlotul polonez (0,12%) și francul elvețian (0,02%). Administratorii fondurilor de pensii facultative nu au utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar.

Grafic 4.3 Fonduri de pensii administrate privat – structura pe valută la 31 martie 2019

Grafic 4.4 Fonduri de pensii facultative – structura pe valută la 31 martie 2019

Titluri de stat

La 31 martie 2019, investițiile fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat înregistrau 31,32 miliarde lei, reprezentând 61,30% din total active. Ponderea titlurilor de stat a înregistrat un trend crescător începând cu luna aprilie până în decembrie 2018 (3,52 puncte procentuale), urmând apoi din decembrie 2018 până în februarie 2019 o scădere de 2,93 puncte procentuale și o revenire ușoară în martie 2019.

Din punct de vedere al valutilor în care sunt denumite titlurile de stat în care au investit fondurile de pensii administrate privat, cele mai mari valori s-au înregistrat în cazul emisiunilor în lei cu maturitate pe 5 ani (25,81%), 7 ani (21,67%) și 10 ani (19,52%), în cazul emisiunilor în euro, valori mari au înregistrat cele cu maturitate pe 10 ani (0,53%), 7 ani (0,17%) și 5 ani (0,10%).

Din punct de vedere al scadențelor, 72,53% din investițiile în titluri de stat emise de România ajung la maturitate în următorii 5 ani, iar 27,47% au scadențe peste 5 ani (Grafic 4.5).

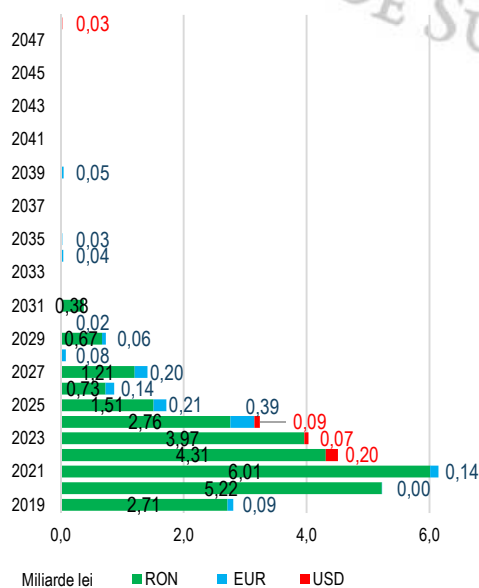
Titluri de stat

La 31 martie 2019, investițiile fondurilor de pensii facultative în titluri de stat înregistrau 1,24 miliarde lei, reprezentând 58,34% din total active. Ponderea titlurilor de stat a înregistrat un trend crescător începând cu luna aprilie până în ianuarie 2019 (2,72 puncte procentuale), urmând apoi din ianuarie 2019 până în martie 2019 o scădere de 2,63 puncte procentuale.

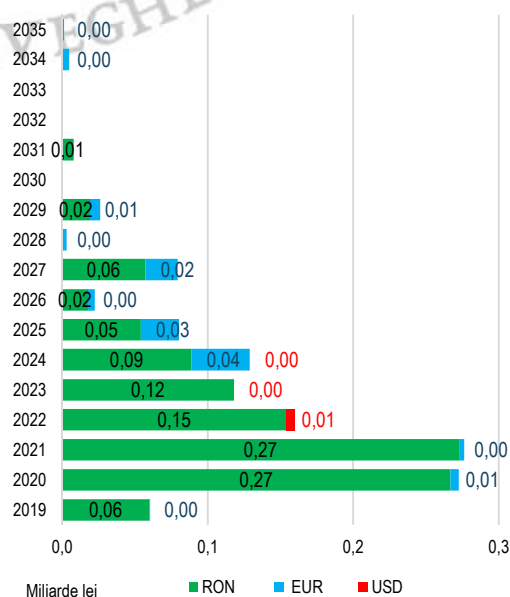
Din punct de vedere al valutilor în care sunt denumite titlurile de stat în care au investit fondurile de pensii facultative, cele mai mari valori s-au înregistrat în cazul emisiunilor în lei cu maturitate pe 5 ani (23,89%), 7 ani (20,33%) și 3 ani (19,66%), în cazul emisiunilor în euro, valori mari au înregistrat cele cu maturitate pe 10 ani (1,53%), 7 ani (0,20%) și 11 ani (0,14%).

Din punct de vedere al scadențelor, 71,43% din investițiile în titluri de stat emise de România ajung la maturitate în următorii 5 ani, iar 28,57% au scadențe peste 5 ani (Grafic 4.6).

**Grafic 4.5 Fonduri de pensii administrate private
Titluri de stat emise de România – structură pe valute și maturități la 31 martie 2019**

**Grafic 4.6 Fonduri de pensii facultative
Titluri de stat emise de România – structură pe valute și maturități la 31 martie 2019**

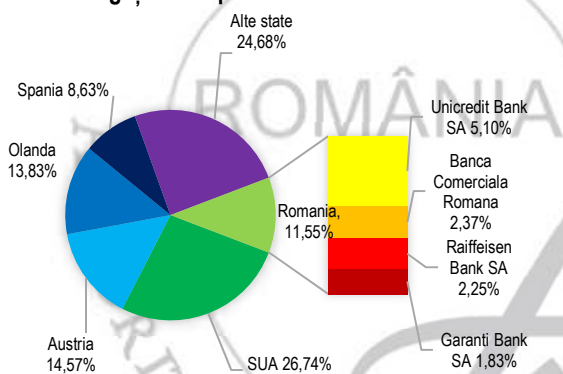
Obligațiuni

La 31 martie 2019, fondurile de pensii administrate privat dețineau investiții în obligațiuni corporative însumând 2,88 miliarde lei și reprezentând 58,48% din total obligațiuni (4,92 miliarde lei).

De remarcat faptul că, ponderea obligațiunilor corporative din total active a înregistrat un trend crescător începând cu luna decembrie 2018, înregistrând în martie 2019 o diferență de 2,23 puncte procentuale comparativ cu decembrie 2018.

Investițiile au fost realizate în principal în emitenți străini (88,45%), din țări precum SUA (26,74%), Austria (14,57%), Olanda (13,83%), Spania (8,63%) și alte state.

Grafic 4.7 Fonduri de pensii administrate privat – emitenți obligațiuni corporative la 31 martie 2019

De asemenea, fondurile de pensii administrate privat au investit în obligațiuni corporative din România, acestea reprezentând 11,55% din totalul investițiilor în obligațiuni corporative, din care pe primele trei locuri se situau Unicredit Bank SA cu 5,10% din total obligațiuni corporative, Banca Comercială Română cu 2,37%, Raiffeisen Bank SA cu 2,25% și Garanti Bank SA cu 1,83%.

Investițiile în celelalte tipuri de obligațiuni au înregistrat un procent mai mic (alte obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, 0,90 miliarde lei, cu o pondere de 18,27%, obligațiuni BERD și BEI, 0,84 miliarde lei, cu o pondere de 17,04% și obligațiuni municipale, 0,31 miliarde lei, cu o pondere de 6,21% în total obligațiuni).

Depozite bancare

Expunerea fondurilor de pensii administrate privat pe depozite bancare (inclusiv conturi curente) a scăzut ușor comparativ cu decembrie 2018, cu 0,14 puncte procentuale, astfel, la 31 martie 2019, depozitele bancare înregistrau 8,37% (4,28 miliarde lei) din total active.

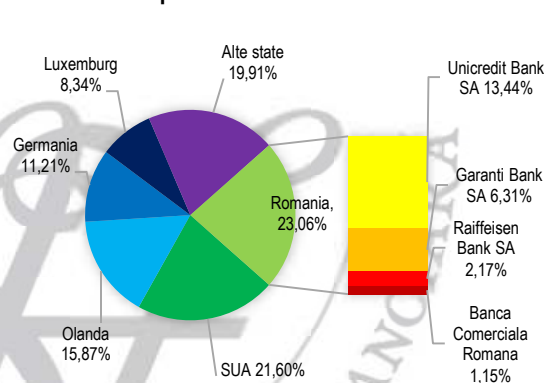
Obligațiuni

La 31 martie 2019, fondurile de pensii facultative dețineau investiții în obligațiuni corporative însumând 0,19 miliarde lei și reprezentând 62,73% din total obligațiuni (0,31 miliarde lei).

De remarcat faptul că, ponderea obligațiunilor corporative din total active a înregistrat un trend crescător începând cu luna decembrie 2018, înregistrând în martie 2019 o diferență de 2,54 puncte procentuale comparativ cu decembrie 2018.

Investițiile au fost realizate în principal în emitenți străini (76,94%), din țări precum SUA (21,60%), Olanda (15,87%), Germania (11,21%), Luxemburg (8,34%) și alte state.

Grafic 4.8 Fonduri de pensii facultative – emitenți obligațiuni corporative la 31 martie 2019

De asemenea, fondurile de pensii facultative au investit în obligațiuni corporative din România, acestea reprezentând 23,06% din totalul investițiilor în obligațiuni corporative, din care pe primele trei locuri se situau Unicredit Bank SA cu 13,44% din total obligațiuni corporative, Garanti Bank SA cu 6,31% și Raiffeisen Bank SA cu 2,17%.

Investițiile în celelalte tipuri de obligațiuni au înregistrat un procent mai mic (obligațiuni municipale, 0,05 miliarde lei, cu o pondere de 16,41% în total obligațiuni, alte obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, 0,04 miliarde lei, cu o pondere de 14,29% și obligațiuni BERD și BEI, 0,02 miliarde lei, cu o pondere de 6,57%,).

Depozite bancare

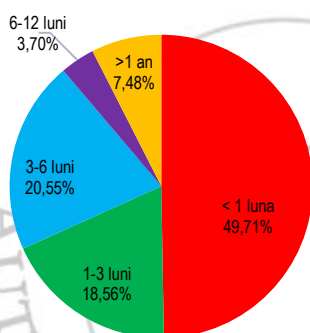
Expunerea fondurilor de facultative pe depozite bancare (inclusiv conturi curente) a scăzut ușor comparativ cu decembrie 2018, cu 0,54 puncte procentuale, astfel, la 31 martie 2019, depozitele bancare înregistrau 4,66% (0,1 miliarde lei) din total active. Pe primele trei locuri se situează Citibank România cu 0,0198 miliarde lei, BRD - Groupe Societe Generale SA cu 0,0172 miliarde lei și Unicredit Bank SA cu 0,0170 miliarde lei.

Pe primele trei locuri se situează Citibank România cu 1,34 miliarde lei, Garanti Bank SA cu 0,64 miliarde lei și Banca Comercială Romană cu 0,53 miliarde lei.

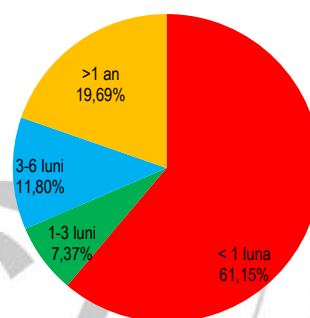
Din punct de vedere al scadențelor, 49,71% din total depozite bancare (fără conturi curente) au scadența sub o lună, 18,56% au scadența cuprinsă între 1 și 3 luni, 20,55% au scadența între 3 și 6 luni și 3,70% au scadența între 6 luni și 12 luni (Grafic 4.9). De remarcat faptul că 7,48% din total sunt depozite constituite pe mai mult de 12 luni.

Din punct de vedere al scadențelor, 61,15% din total depozite bancare (fără conturi curente) au scadența sub o lună, 7,37% au scadența cuprinsă între 1 și 3 luni și 11,80% au scadența între 3 și 6 luni (Grafic 4.10). De remarcat faptul că 19,69% din total sunt depozite constituite pe mai mult de 12 luni.

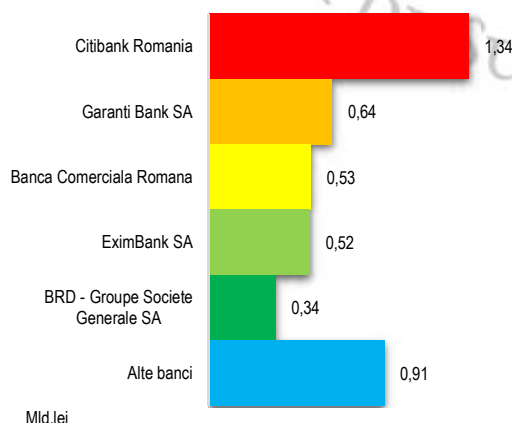
Grafic 4.9 Fonduri de pensii administrate privat – scadențele depozitelor bancare la 31 martie 2019

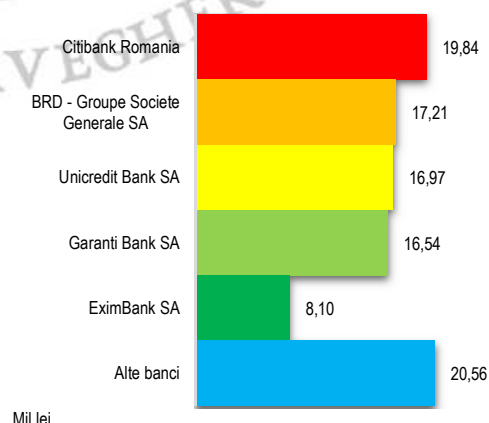
Grafic 4.10 Fonduri de pensii facultative – scadențele depozitelor bancare la 31 martie 2019

Grafic 4.11 Fonduri de pensii administrate privat – top 5 emitenți depozite bancare la 31 martie 2019

Grafic 4.12 Fonduri de pensii facultative – top 5 emitenți depozite bancare la 31 martie 2019

Acțiuni

La 31 martie 2019, fondurile de pensii administrate privat dețineau investiții în acțiuni în valoare de 9,36 miliarde lei, reprezentând 18,32% din total active, în creștere față de 17,45% în decembrie 2018.

89,29% din totalul plasamentelor în acțiuni ale fondurilor de pensii administrate privat (8,36 miliarde lei) au fost efectuate în acțiuni ale unor emitenți din România, în timp ce 10,71% (1 miliard lei) au fost plasamente în acțiuni ale unor emitenți din Germania, Franța, Austria, Luxemburg și alte state. În cazul acțiunilor din România (Grafic 4.13.), pe primele locuri s-au situat Banca Transilvania SA cu 16,30% din total emitenți din România, OMV Petrom cu 14,36%, Romgaz SA cu 12,23%, Fondul Proprietatea SA cu 11,82% și BRD - Groupe Societe Generale SA cu 8,32%, în timp ce deținerile de acțiuni emise de către SIF-uri reprezentau 4,33% din total (SIF 2 Moldova și SIF 5 Oltenia cu cele mai mari ponderi).

**Tabel 4.1 Fonduri de pensii administrate privat
Plasamente în acțiuni la 31 martie 2019**

Țara	Mld.lei	% în total acțiuni
România	8,36	89,29%
Germania	0,39	4,13%
Franța	0,24	2,52%
Austria	0,13	1,35%
Luxemburg	0,07	0,75%
Alte state	0,18	1,96%
Total	9,36	100,00%

Acțiuni

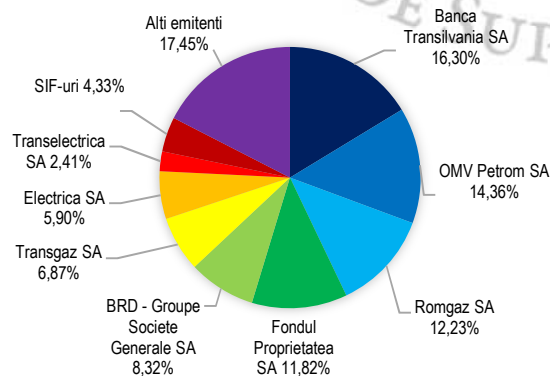
La 31 martie 2019, fondurile de pensii facultative dețineau investiții în acțiuni în valoare de 0,45 miliarde lei, reprezentând 21,13% din total active, în creștere față de 20,14% în decembrie 2018.

90,74% din totalul plasamentelor în acțiuni ale fondurilor de pensii facultative (0,408 miliarde lei) au fost efectuate în acțiuni ale unor emitenți din România, în timp ce 9,26% (0,042 miliarde lei) au fost plasamente în acțiuni ale unor emitenți din Germania, Austria, Luxemburg, Franța și alte state. În cazul acțiunilor din România (Grafic 4.14.), pe primele locuri s-au situat Romgaz SA cu 15,67% din total emitenți din România, Banca Transilvania SA cu 15,40%, OMV Petrom cu 15,08%, Fondul Proprietatea SA cu 12,57% și Transgaz SA cu 9,58%, în timp ce deținerile de acțiuni emise de către SIF-uri reprezentau 5,54% din total (SIF 2 Moldova și SIF 5 Oltenia cu cele mai mari ponderi).

**Tabel 4.2 Fonduri de pensii facultative
Plasamente în acțiuni la 31 martie 2019**

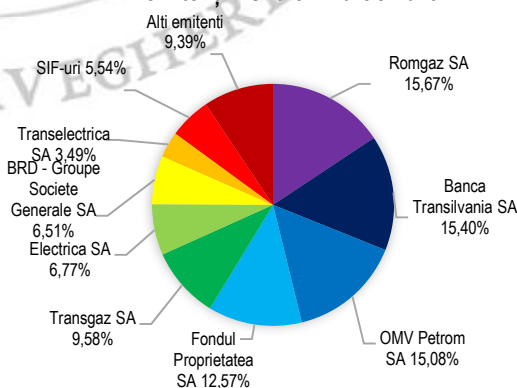
Țara	Mld.lei	% în total acțiuni
România	0,408	90,74%
Germania	0,013	2,93%
Austria	0,007	1,50%
Luxemburg	0,006	1,23%
Franța	0,005	1,16%
Alte state	0,011	2,45%
Total	0,450	100,00%

**Grafic 4.13 Fonduri de pensii administrate privat Acțiuni –
emitenți RO la 31 martie 2019**

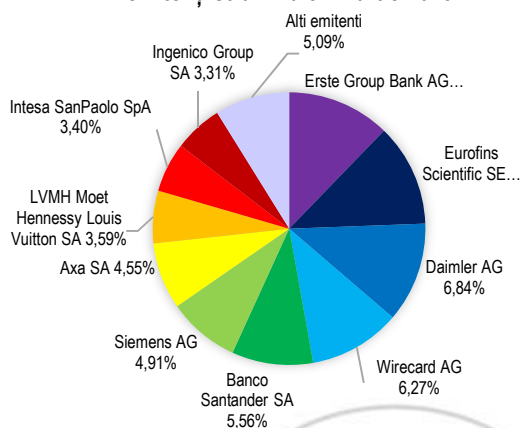
Printre emitenții străini de acțiuni se remarcă Erste Group Bank AG cu 7,04%, Eurofins Scientific SE cu 7,01%, Daimler AG cu 6,48%, Wirecard AG cu 6,27% și Banco Santander SA cu 5,56% din total emitenți străini (Grafic 4.15.).

**Grafic 4.14 Fonduri de pensii facultative Acțiuni –
emitenți RO la 31 martie 2019**

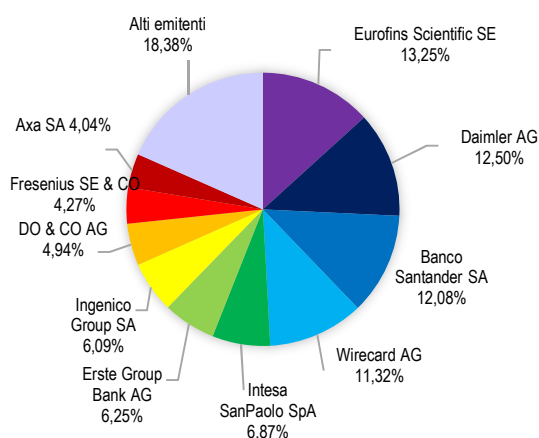

Printre emitenții străini de acțiuni se remarcă Eurofins Scientific SE cu 13,25%, Daimler AG cu 12,50%, Banco Santander SA cu 12,08%, Wirecard AG cu 11,32% și Intesa SanPaolo SpA cu 6,87% din total emitenți străini (Grafic 4.16.).

Grafic 4.15 Fonduri de pensii administrate privat Acțiuni – emitenți străini la 31 martie 2019

Grafic 4.16 Fonduri de pensii facultative Acțiuni – emitenți străini la 31 martie 2019

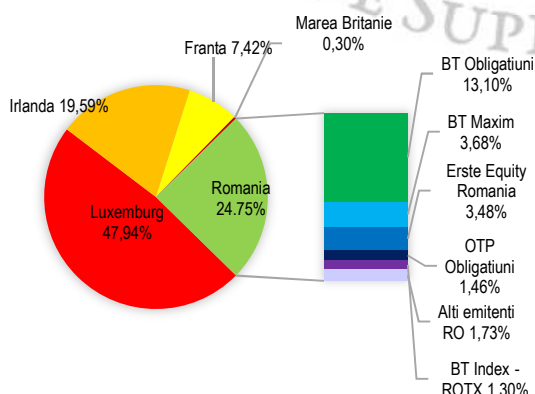
OPCVM

Deținerile fondurilor de pensii administrate privat în organisme de plasament colectiv (OPCVM-uri) reprezentau 3,19% din total active la 31 martie 2019, însumând 1,63 miliarde lei. Ca structură, ponderea cea mai mare era deținută de OPCVM-urile tranzacționabile, reprezentând 44,85% din total organisme de plasament colectiv. În afara deținerilor de OPCVM-uri din România (24,75% din total organisme de plasament colectiv), fondurile de pensii administrate privat au investit în principal în emitenți din țări precum Luxemburg (47,94%), Irlanda (19,59%) sau Franța (7,42%).

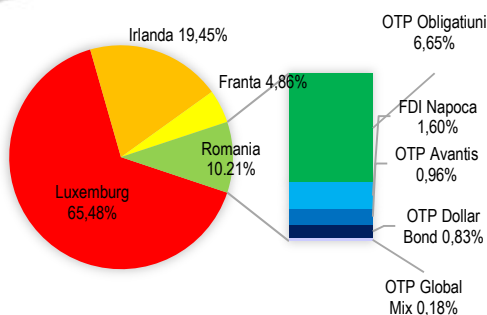
OPCVM

Deținerile fondurilor de pensii facultative în organisme de plasament colectiv (OPCVM-uri) reprezentau 3,23% din total active la 31 martie 2019, însumând 0,07 miliarde lei. Ca structură, ponderea cea mai mare era deținută de OPCVM-urile tranzacționabile, reprezentând 65,48% din total organisme de plasament colectiv. În afara deținerilor de OPCVM-uri din România (10,21% din total organisme de plasament colectiv), fondurile de pensii administrate privat au investit în principal în emitenți din țări precum Luxemburg (65,48%), Irlanda (19,45%) sau Franța (4,86%).

Grafic 4.17 Fonduri de pensii administrate privat – emitenți OPCVM la 31 martie 2019

Grafic 4.18 Fonduri de pensii facultative – emitenți OPCVM la 31 martie 2019

Trebuie menționat și faptul că la 31 martie 2019 FPAP BCR deținea fonduri de mărfuri și metale prețioase (ETC-uri), respectiv dețineri indirecte în aur însumând 0,06 miliarde lei, reprezentând 0,11% din total active (Xtrackers Physical Gold ETC EUR).

Trebuie menționat și faptul că la 31 martie 2019 FPF BCR Plus deținea fonduri de mărfuri și metale prețioase (ETC-uri), respectiv dețineri indirecte în aur însumând 0,01 miliarde lei, reprezentând 0,30% din total active (Xtrackers Physical Gold ETC EUR).

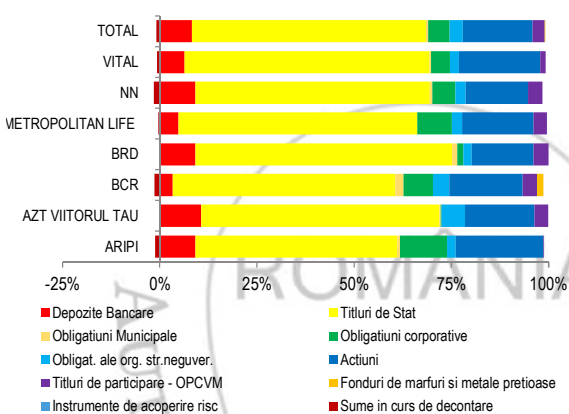
Structura portofoliilor investiționale

La 31 martie 2019, două dintre cele șapte fonduri de pensii administrate privat dețineau titluri de stat sub ponderea pe pilon (61,30%): FPAP Aripți (53,27%) și FPAP BCR (58,82%). În același timp următoarele trei fonduri se situau sub media alocării în acțiuni în Pilonul II (18,32%): FPAP AZT VIITORUL TĂU (17,87%), FPAP NN (16,58%) și FPAP BRD (15,92%).

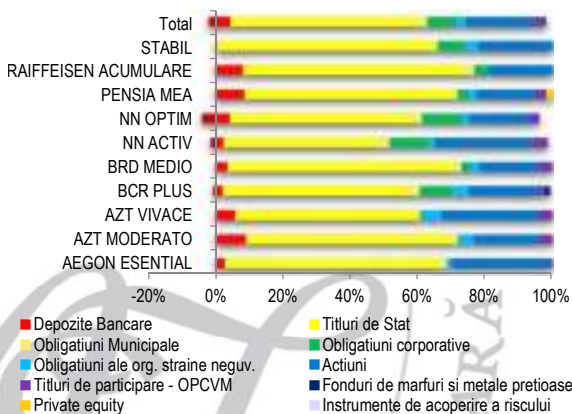
Structura portofoliilor investiționale

La 31 martie 2019, trei dintre cele zece fonduri de pensii facultative dețineau titluri de stat sub ponderea pe pilon (58,34%): FPF BCR Plus (56,57%), FPF AZT Vivace (54,14%) și FPF NN Activ (48,21%). În cazul acțiunilor, valori sub ponderea pe pilon (21,13%) înregistrau următoarele cinci fonduri: FPF AZT Moderato (19,74%), FPF Raiffeisen Acumulare (19,12%), FPF NN Optim (19,08%), FPF BRD Medio (17,68%) și FPF Pensia Mea (17,12%).

Grafic 4.19 Pilon II Structura portofoliilor investiționale la 31 martie 2019

Grafic 4.20 Pilon III Structura portofoliilor investiționale la 31 martie 2019

Tabel 4.3 Pilon II Structură investiții RO/UE

Investiții	dec.-18	mar.-19	mar.19/dec.18
Investiții RO	89,64%	87,14%	↓
Investiții state UE	6,29%	7,92%	↑
Obligațiuni organisme străine neguvernamentale	3,41%	3,40%	↓
Investiții state terțe	0,66%	1,54%	↑

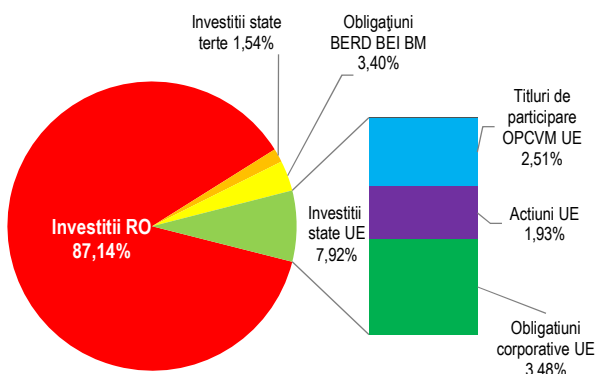
Tabel 4.4 Pilon III Structură investiții RO/UE

Investiții	dec.-18	mar.-19	mar.19/dec.18
Investiții RO	87,58%	84,85%	↓
Investiții state UE	8,56%	10,21%	↑
Obligațiuni organisme străine neguvernamentale	3,04%	3,00%	↓
Investiții state terțe	0,82%	1,95%	↑

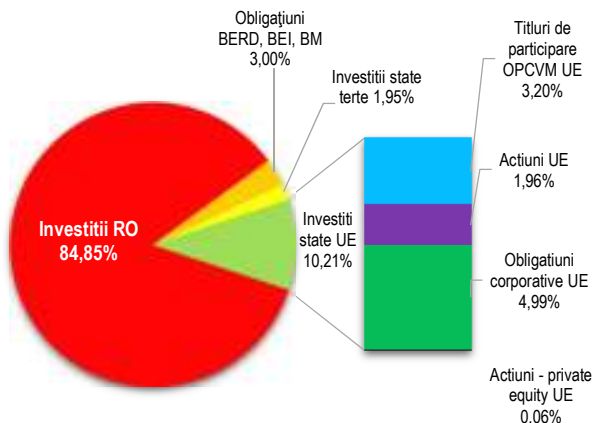
La 31 martie 2019, 87,14% din activele fondurilor de pensii administrate privat erau plasate în țară, în scădere ușoară față de decembrie 2018 (89,64%). 7,92% din active reprezentau plasamente în state membre UE, 3,40% în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale (cum ar fi BERD, BEI, BM) și 1,54% în state terțe.

La 31 martie 2019, 84,85% din activele fondurilor de pensii facultative erau plasate în țară, în scădere față de decembrie 2018 (87,58%). 10,21% din active erau plasate în state UE, 3,00% în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale, cum ar fi BERD, BEI, BM și 1,95% în state terțe.

Grafic 4.21 Pilon II Structura investițiilor la 31 martie 2019

Grafic 4.22 Pilon III Structura investițiilor la 31 martie 2019

Tabel. 4.5 Pilon II Evoluție structură investiții

Instrumente financiare	Evoluție mar.-19/dec.-18		Evoluție alocare martie 2018 - martie 2019
	Valoare (mld.lei)	Pondere în Active Totale (%)	
Depozite Bancare	↑ 4.28	↑ 8.37%	
Titluri de Stat	↑ 31.32	↓ 61.30%	
Obligațiuni Municipale	↑ 0.31	↓ 0.60%	
Obligațiuni corporative	↑ 2.88	↑ 5.63%	
Obligațiuni organisme străine neguvernamentale	↑ 1.74	↓ 3.40%	
Acțiuni	↑ 9.36	↑ 18.32%	
Titluri de participare - OPCVM	↑ 1.63	↑ 3.19%	
Alte instrumente financiare*	↓ -0.42	↓ -0.82%	
Activ total	↑ 51.09		

*Sunt incluse fondurile de mărfuri și metale prețioase, instrumentele de acoperire a riscului și sumele în curs de decontare

Tabel. 4.6 Pilon III Evoluție structură investiții

Instrumente financiare	Evoluție mar.-19/dec.-18		Evoluție alocare martie 2018 - martie 2019
	Valoare (mil.lei)	Pondere în Active Totale (%)	
Depozite Bancare	↓ 99.22	↓ 4.66%	
Titluri de Stat	↑ 1,241.91	↓ 58.34%	
Obligațiuni Municipale	↑ 50.20	↑ 2.36%	
Obligațiuni corporative	↑ 191.88	↑ 9.01%	
Obligațiuni organisme străine neguvernamentale	↑ 63.82	↓ 3.00%	
Acțiuni	↑ 449.88	↑ 21.13%	
Titluri de participare - OPCVM	↑ 68.79	↑ 3.23%	
Alte instrumente financiare*	↓ -36.96	↓ -1.74%	
Activ total	↑ 2,128.74		

*Sunt incluse fondurile de mărfuri și metale prețioase, acțiuni private equity și sumele în curs de decontare.

5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii administrate privat

Indicatorii de performanță înregistrați de fondurile de pensii administrate privat în luna martie 2019 au fost:

Rata de rentabilitate anualizată a fondurilor de pensii administrate privat cu grad de risc ridicat:
FPAP Aripi: 2,4785%

Rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii administrate privat cu grad de risc ridicat: -2,1053%

Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat cu grad de risc mediu:

FPAP Metropolitan Life	3,4975%
FPAP Vital	3,0597%
FPAP NN	2,8804%
FPAP BCR	2,7072%
FPAP AZT Viitorul Tău	2,6799%
FPAP BRD	2,3077%

Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii administrate privat: 2,8758%

Rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii administrate privat cu grad de risc mediu: -1,1053%

5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii facultative

Indicatorii de performanță înregistrați de fondurile de pensii facultative în luna martie 2019 au fost:

Rata de rentabilitate anualizată a fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat:

FPF AZT Vivace: 2,2382%

FPF NN Activ: 2,1041%

Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat: 2,1434%

Rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat: -1,8565%

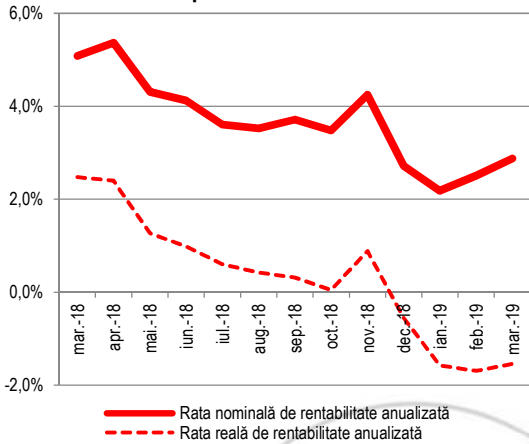
Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative cu grad de risc mediu:

FPF Raiffeisen Acumulare	2,4532%
FPF AZT Moderato	2,2770%
FPF NN Optim	1,6319%
FPF Aegon Esențial	1,5671%
FPF Pensia Mea	1,4702%
FPF Stabil	1,2381%
FPF BRD Medio	1,0793%
FPF BCR Plus	1,0785%

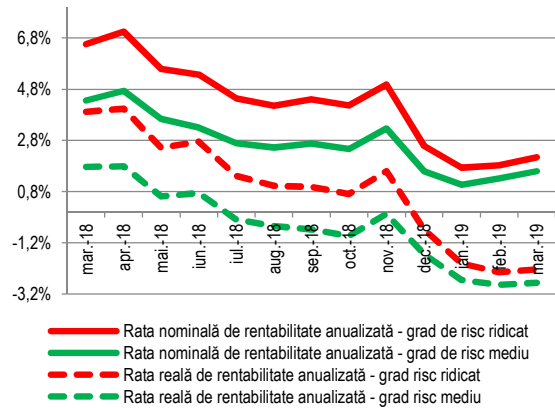
Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu risc mediu: 1,5990%

Rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii facultative cu grad de risc mediu: -2,4009%

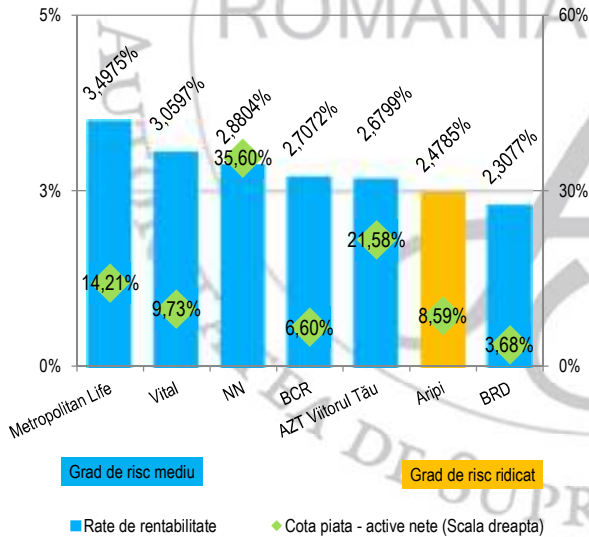
Grafic 5.1 Pilon II Rată medie de rentabilitate nominală și reală în perioada mar. 2018 – mar. 2019

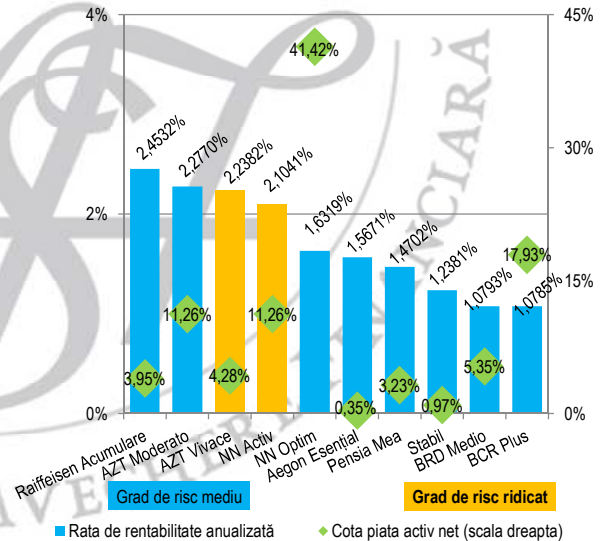
Grafic 5.2 Pilon III Rate medii de rentabilitate nominale și reale în perioada mar. 2018 – mar. 2019

Grafic 5.3 Pilon III Cotă de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate la 31 martie 2019

Grafic 5.4 Pilon III Cotă de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate la 31 martie 2019

Modificări legislative

În data de 29.12.2018, în Monitorul Oficial al României, nr. 1116 a fost publicată *Ordonanța de Urgență nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene*, care aduce schimbări importante în ceea ce privește sistemul de pensii administrate privat din România.

Principale modificări aduse de Ordonanța mai sus menționată, au fost:

- stabilirea unei cerințe minime de capital social, raportată la valoarea contribuțiilor;
- introducerea posibilității de a renunța, în anumite condiții, la virarea contribuției de 3,75% la Pilonul II și optarea pentru reîntregirea contribuției la Pilonul I (transferul în sistemul public de pensii), coroborat cu reducerea comisioanelor de administrare.

Modificările privind diminuarea comisioanelor de administrare au fost efectuate în interesul participanților astfel: comisionul din contribuțiile brute este diminuat la valoarea de maxim 1%, față de valoarea de 2,5% iar comisionul din activ net este stabilit la o valoare cuprinsă între 0,02% și 0,07%, în funcție de rata inflației. Actul legislativ mai sus menționat introduce posibilitatea unui participant de a renunța, în anumite condiții (nu mai devreme de 5 ani de participare la respectivul fond), la virarea contribuției de 3,75% la Pilonul II și optarea pentru reîntregirea contribuției la Pilonul I (transferul în sistemul public de pensii).

De asemenea, Ordonanța de Urgență nr. 114/2018 permite fondurilor de pensii private să investească în proiecte strategice de investiții în parteneriat public-privat aprobate prin hotărâre a Guvernului, iar persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor în baza contractelor individuale de muncă încheiate cu angajatori care desfășoară activități în sectorul construcții sunt exceptate de la viramentul contribuției brute în perioada 1 ianuarie 2019-31 decembrie 2028, inclusiv.

Cerințele privind capitalul social minim necesar pentru administrarea unui fond de pensii au fost modificate ulterior prin *Ordonanța de Urgență nr.38 privind modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2013 pentru aprobarea Programului național de dezvoltare locală și pentru modificarea și completarea Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat*, după cum urmează:

„1) Capitalul social minim necesar la data de 31 decembrie a anului în curs pentru administrarea unui fond de pensii administrat privat este echivalentul în lei a 8% din baza de calcul, potrivit formulei:

*Baza de calcul = contribuții virate în anul calendaristic precedent * (1-Y),*

unde Y = ponderea investițiilor în infrastructură, respectiv prin parteneriat public-privat, fonduri de investiții specializate în infrastructură, în total active la sfârșitul anului precedent.”

*Pe lângă modificările de mai sus menționate, Ordonanța de Urgență nr. 38/2019 permite administratorilor fondurilor de pensii să investească activele fondului de pensii private în următoarele instrumentele financiare:

- acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect, înființate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat, cu modificările și completările ulterioare, sau fonduri de investiții specializate în infrastructură, în procent de până la 15% din valoarea totală a activelor fondului de pensii;

- valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate emise de fonduri sau societăți care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii, închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii, administrarea imobilelor, în procent de până la 3% din valoarea totală a activelor fondului de pensii;

- investiții private de capital sub forma acțiunilor și obligațiunilor la societăți din România, din state ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European sau sub forma participațiilor la fondurile de investiții private de capital din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European, în procent de până la 10% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.